



Onderzoek openbare en

opengestelde toiletvoorzieningen

Gemeente Bergen NH



Inhoud

01 Inleiding	2
02 Definities, instanties, normen en andere kaders	4
03 Participatie	11
04 Kaarten huidige toiletten gemeente Bergen	14
05 Spreiding, beschikbaarheid, toegankelijkheid en vindbaarheid	21
06 Opties voor een toiletvriendelijke gemeente	24

Bijlage 1: Doorlopen onderzoeksproces	35
Bijlage 2: Leveranciers en kosten	36
Bijlage 3: Overzicht openbare en opengestelde toiletten gemeente Bergen	38
Bijlage 4: Enquêteresultaten	44
Bijlage 5: Klic-meldingen	52

01 Inleiding

Iedere gemeente wil een prettige, inclusieve en gastvrije omgeving bieden voor inwoners en bezoekers. De beschikbaarheid van toegankelijke toiletvoorzieningen is een belangrijk onderdeel in die beleving. Ook de maatschappelijke roep om meer openbare toiletten en het belang daarvan neemt toe. Die toename wordt mede veroorzaakt door een vergrijzende bevolking en de groeiende aandacht voor de toegankelijkheid en inclusiviteit van de openbare ruimte.

De invloed van toiletvoorzieningen

Uit onafhankelijk onderzoek in opdracht van de Toiletalliantie blijkt dat een tekort aan goede en toegankelijke, openbare toiletten ervoor zorgt dat veel mensen met stress op pad gaan. Eén op de zes bezoekers aan een winkelgebied gaat gemiddeld drie kwartier eerder naar huis als ze gaan winkelen. Dit is om te rekenen tot zo'n 4% gemiste omzet voor ondernemers. Dat is nog afgezien van de mensen die helemaal niet van huis durven om te winkelen wegens een gebrek aan toiletvoorzieningen. Ook in het buitengebied heeft het aanbod van openbare toiletten invloed op bezoekers; een gebrek zorgt ervoor dat mensen hun dagje uit eerder afbreken. Van alle openbare toiletten is slechts één op de drie toegankelijk voor mensen met een beperking.

Gastvrije gemeente

De gemeente Bergen staat op plaats 271 (van de 342 gemeenten in Nederland) van meest toiletvriendelijke gemeenten. Dit wordt weergegeven op de Toiletranglijst die jaarlijks wordt opgesteld door de Toiletalliantie. Het ontbreken van openbare toiletvoorzieningen in o.a. de kernen Bergen, Bergen aan Zee en Egmond aan Zee en een beperkt aantal geregistreerde opengestelde toiletvoorzieningen in de landelijke HogeNood-app zorgen voor deze relatief lage score.

Toeristen, dagjesmensen, maar ook eigen inwoners zijn aangewezen op het gebruik van toiletten in restaurants en andere horecagelegenheden. Soms is het gebruik van een dergelijk toilet gratis, soms is het bestellen van een consumptie verplicht om naar het toilet te mogen gaan. Hoewel er diverse toiletten zijn opengesteld bij lokale horecagelegenheden, zijn deze niet altijd goed vindbaar. Dit zorgt mede voor de lage score op de Toiletranglijst van de Toiletalliantie.

Motie gemeenteraad Bergen

De aanwezigheid van kwalitatieve, toegankelijke en goed vindbare toiletvoorzieningen draagt bij aan een prettig en gastvrij verblijfsklimaat. Dergelijke voorzieningen passen binnen de ambitie van gemeente Bergen, die gastvrijheid en hoogwaardig toerisme hoog in het vaandel heeft staan. De gemeenteraad nam dan ook op 30 november 2023 een motie aan om een onderzoek naar openbare toiletvoorzieningen te starten. De raad wil met dit onderzoek graag inzicht verkrijgen in het huidige aanbod van toiletvoorzieningen en de haalbaarheid en kosten van (extra) openbare toiletvoorzieningen in de gemeente.

Onderzoeksopdracht

Stad & Co is als onafhankelijk bureau gevraagd om onderzoek te doen naar:

- De huidige situatie m.b.t. de beschikbaarheid, spreiding, toegankelijkheid en vindbaarheid van openbare toiletten binnen de gemeente Bergen.
- De wenselijkheid, locaties en kosten van nieuwe openbare toiletvoorzieningen in de kernen, bij de strandopgangen en de natuurgebieden.
- Mogelijke samenwerkingspartners om vorm en inhoud te geven aan (nieuwe en bestaande) toiletvoorzieningen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 bakenen we de opgave en het onderzoek af door te omschrijven wat we verstaan onder openbare of opengestelde toiletten. Ook geven we aan op welke gebieden we focussen en welke instanties en initiatieven relevant zijn voor dit onderzoek.

In hoofdstuk 3 gaan we kort in op de uitgezette enquêtes en het rondetafelgesprek.

In hoofdstuk 4 bekijken we de huidige situatie in de gemeente. In een overzicht worden de bij ons bekende openbare en opengestelde toiletten weergegeven.

In hoofdstuk 5 beoordelen we de spreiding, vindbaarheid en toegankelijkheid van de huidige openbare en opengestelde toiletten.

In hoofdstuk 6 doen we een aantal locatievoorstellen voor nieuwe, toegankelijke openbare toiletten, inclusief suggesties voor leveranciers. Aanvullend geven we adviezen om de vindbaarheid en bereikbaarheid van openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Bergen te verbeteren. Waar mogelijk geven we ook een globale indicatie van de kosten.

A photograph of a lively street scene in a Dutch town. Large, leafy trees line the street, providing shade. On the left, there are traditional Dutch houses with red-tiled roofs. Outdoor cafe seating with white and green umbrellas is visible, with people sitting and walking. The scene is bright and sunny.

02 Definities, instanties, normen en andere kaders

2.1 Definities

Om verwarring tijdens het onderzoek te voorkomen en ook geen discussie te krijgen over de eindresultaten is het belangrijk om vooraf te bepalen wat het verschil is tussen openbare en opengestelde toiletten.

Definitie van openbare toiletten en opengestelde toiletten

1. Openbare toiletten zijn in principe 24/7 toegankelijk, of in ieder geval met ruime openingstijden. Ze bevinden zich in gebouwen (station, parkeergarage) of staan als zelfstandige unit in de openbare ruimte. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de kleine huisjes (Sanisettes) overal in Parijs. Openbare toiletten zijn zonder beletsel of 'zonder te vragen' te gebruiken. Ze kunnen betaald of onbetaald te gebruiken zijn.
2. Opengestelde toiletten, ook wel semi-openbaar genoemd, bevinden zich in openbare gebouwen (bijvoorbeeld gemeentehuizen, bibliotheken), bij particuliere gebouwen als winkels, horecazaken of supermarkten of bij organisaties zoals bijvoorbeeld een bank, fysiotherapeut of verzorgingstehuis. Het zijn toiletten waar je ook als niet-klant, als passant, tijdens openingsuren gebruik van mag maken, al dan niet tegen een kleine vergoeding.
3. Toegankelijke toiletten: een toegankelijk toilet is een toilet dat toegankelijk is voor mensen met een beperking, denk aan mensen met een rolstoel, scootmobiel en mensen met een visuele beperking. Soms wordt ook de term 'invalidentoilet' of 'gehandicaptentoilet' gebruikt.

2.2. Belangrijke instanties en initiatieven

1. Toiletalliantie

In dit rapport wordt regelmatig verwezen naar de Toiletalliantie. Dit is een samenwerkingsverband van ruim twintig belangenorganisaties en patiëntenverenigingen op het gebied van toiletgebruik. Denk hierbij aan de Maag Lever Darm Stichting, Stomavereniging, Stichting Darmkanker en de Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen.

Maar ook de Fietzersbond en reizigersvereniging ROVER zijn aangesloten. De Toiletalliantie zet zich in voor meer (openbare) en toegankelijke toiletten in Nederland.

Het gezamenlijk doel van de alliantie is om het aantal Nederlanders dat thuisblijft vanwege een gebrek aan toiletten, te verminderen. De deelnemers aan de Toiletalliantie zoeken hiervoor contact met verschillende overheden, toeleveranciers, (horeca)ondernemers, winkeliers, etc. Gezamenlijk organiseren ze symposia, doen ze onderzoek en zijn ze partner van de HogeNood-app.



Info: Toiletalliantie

Kosten HogeNood-app

Hoewel iedere ondernemer zijn eigen toilet gratis kan toevoegen, is het ook voor de gemeente mogelijk bij te dragen aan de HogeNood-app. Middels een van de pakketten die de HogeNood-app aanbiedt, kunnen onbeperkt toiletten worden toegevoegd. Hierdoor kan de gemeente het voortouw nemen en bekende openbare en opengestelde toiletten toevoegen in de app. Kosten voor deze pakketten zijn afhankelijk van het aantal functionaliteiten waarvoor wordt gekozen. Het gemiddelde pakket (Zilver) kost €190 excl. BTW pr maand, looptijd 1 jaar, 1 maand opzegtermijn. Gedurende dit jaar heeft men toegang tot het HogeNood CMS en kan men alle toiletten in de gemeente (ook de seizoensgebonden) overzichtelijk beheren op een lijst en op een kaart. Zie onderstaande uitleg over het Zilver pakket.

Zilver - 190 euro per maand

Met het zilveren pakket krijgt u toegang tot het HogeNood CMS waar u al uw toiletten overzichtelijk beheert op een lijst en kaart.

- | | |
|--|---------------------------------------|
| ✓ Toiletten vindbaar in de HogeNood app. | ✓ Seizoensgebonden toiletten. |
| ✓ Onbeperkt toiletten toevoegen. | ✓ Koppelcode toiletten van derden. |
| ✓ Toiletten bewerken. | ✓ Raamstickers bij toiletten. |
| ✓ 500 meter norm realtime monitoren. | ✓ Support via chat, telefoon en mail. |
| ✓ Kaart functionaliteit. | |
| ✓ Uw logo in de app en op de site. | |
| ✓ Foto's toevoegen bij toiletten. | |

4. Toiletpas

De toiletpas is een klein pasje (formaat bankpas) dat een buik- of blaaspatiënt kan laten zien om snel toegang te krijgen tot een toilet. Dit pasje is voor leden van de CCUVN, SPKS en PDSB (deze organisaties zijn ook aangesloten bij de Toiletalliantie). Dit is een goede aanvulling, maar vermindert niet de noodzaak voor meer openbare en opengestelde toiletten.

Reden:

- Te weinig eigenaren van toiletvoorzieningen herkennen of erkennen de toiletpas. Ook na het tonen van het pasje worden mensen vaak nog weggestuurd omdat eigenaren van toiletvoorzieningen niet op de hoogte zijn van het bestaan van dit pasje;
- Er is geen wettelijke basis voor het pasje;
- Liever inzetten op meer openbare en opengestelde toiletten. Ook niet-patiënten hebben daar iets aan: iedereen moet immers weleens naar het toilet.

5. Toiletranglijst / Wereld Toiletdag 19 november

De toiletranglijst wordt jaarlijks op 19 november gepubliceerd door onder andere de Maag Lever Darm Stichting (MLDS). Voor de rangschikking in het onderzoek wordt binnen een gemeente gekeken naar het aantal openbare toiletten per inwoner, de af te leggen loopafstand, de vindbaarheid en de kwaliteit van de toiletvoorziening. Ook bekendheid met de HogeNood-app wordt onderzocht.

Toiletranglijst 2023: De gemeente West Maas en Waal (Gelderland) is de toiletvriendelijkste gemeente van Nederland, gevolgd door Amersfoort (Utrecht) en de nummer één van 2022, Veere (Zeeland). De gemeente West Maas en Waal is in een jaar tijd van de achterhoede opgeklommen naar de bovenste plek. Steenbergen (Noord-Brabant) stijgt met 300 plekken het hardste. Onderzoek door de Toiletalliantie heeft uitgewezen dat een combinatie van deelname aan de HogeNood-app en een stevige verandering in gemeentelijk beleid leidt tot meer aandacht voor toiletvoorzieningen in een gemeente. En dus ook tot een hoger aantal geregistreerde toiletten in de HogeNood-app.

Jaarlijks wordt samen met de HogeNood-app rond Wereld Toilet Dag (19 november) de toiletvriendelijkheid van de gemeenten in Nederland onderzocht. Doel is om aandacht te vragen voor de één op de vier Nederlanders die er door het toilettekort minder vaak op uit durven.

De top 10 van de landelijke ranglijst 2023

Rang	Gemeente	Behaalde punten
1	West Maas en Waal	791
2	Amersfoort	767
3	Veere	750
4	Utrecht	744
5	Alkmaar	721
6	Hattem	718
7	Nunspeet	715
8	Amsterdam	714
9	Roosendaal	712
10	Culemborg	707

De zes indicatoren die de volgorde op de toiletranglijst bepalen:

- Aantal inwoners per toilet (max. 300 punten).
- Toegankelijkheid: urinoirs krijgen minder punten dan zittoiletten; (rolstoel)toegankelijke toiletten krijgen de meeste punten (max. 300 punten).
- De spreiding over de gemeente: hoe meer toiletten om de 500 meter, des te meer punten (max. 150 punten).
- Het aantal openbare toiletten ten opzichte van het aantal opengestelde (max. 100 punten).
- Het beleid van de gemeente (max. 100 punten).
- Zelf gegevens kunnen toevoegen aan de HogeNood-app (0 of 50 punten).

De gemeente Bergen stond in 2023 op plek 271 (van de 372 gemeenten) met 349 punten. Dit is op basis van de bovenstaande zes indicatoren en het aantal in de HogeNood-app geregistreerde toiletten. Dit geeft een vertekend beeld. De daadwerkelijk opengestelde toiletten bij horeca-ondernemingen en andere semi-openbare gebouwen in de gemeente Bergen, maar die niet geregistreerd zijn in de HogeNood-app, worden niet meegenomen bij het bepalen van de positie van de gemeente op de toiletranglijst.

Afgaande op de reacties van de deelnemers aan het Rondetafelgesprek en de opmerkingen in de afgenomen enquêtes, zijn er veel ondernemers en beheerders van semi-openbare gebouwen die hun toiletvoorziening openstellen voor publiek. In praktijk is de gemeente Bergen dus toiletvriendelijker dan positie 271 op de Toiletranglijst zou doen vermoeden.

2.3 Gebiedsafbakening van het onderzoek

Openbare toiletten zijn niet altijd en overal noodzakelijk. Er is thuis, op het werk, of bij een bezoek aan een gemeentehuis, ziekenhuis of een museum altijd wel een toilet aanwezig. Woon- en werkgebieden worden dus niet meegenomen in dit onderzoek. Interessanter is het om te kijken naar buitenplekken waar zich veel inwoners, bezoekers en recreanten bevinden. Denk hierbij aan winkel- en horecaconcentratiegebieden, (recreatie)parken, knooppunten van recreatieve wandel- en fietspaden, strandopgangen of de entrees van aantrekkelijke natuurgebieden. Mensen hebben vaak een rit met auto of OV moeten maken om hier te komen, willen graag van een toilet gebruikmaken voordat zij gaan funshoppen, sporten of het strand bezoeken. Of zij willen graag over een toiletvoorziening beschikken om de verblijfsduur te verlengen. Al met al is op deze locaties de behoefte aan openbare of opengestelde toiletten het grootst.

In dit onderzoek ligt de focus op de volgende gebieden:

1. De gehele gemeente Bergen waarbij de grote(re) kernen met de meeste inwoners en bezoekers de meeste onderzoeksresultaten opleverden. Dit geldt voor: Bergen, Bergen aan Zee, Egmond aan Zee en Schoorl;
2. Drukbezochte strandopgangen en bijbehorende parkeerplaatsen: o.a. bij Hargen aan Zee;
3. Entrees van belangrijke en aantrekkelijke natuurgebieden veelal in combinatie met knooppunten van recreatieve fiets- en wandelroutes.

Het onderzoek richt zich op toegankelijke openbare en opengestelde toiletten.

2.4 Wettelijke kaders en regelgeving

Nederland loopt achter op andere landen als het gaat om het aantal, de uitvoering en de beleidsmatige aanpak en verankering van openbare toiletvoorzieningen. Voor landen als Frankrijk, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Scandinavië en Duitsland is het hebben van openbare toiletten de gewoonste zaak van de wereld. In Nederland moeten veel gemeenten nog flink aan de slag met beleid en het mogelijk maken van openbare toiletten.

In Nieuw-Zeeland, Japan, Singapore en de VS is er zelfs wetgeving die overheden verplicht om voor voldoende toiletten te zorgen. En ook in natuurgebieden is in het buitenland de aanwezigheid en het onderhoud van openbare toiletten veel beter geregeld.

Nederland kent nog geen overkoepelende, wettelijke kaders voor de gewenste dekking en plaatsing van openbare en opengestelde toiletten. Er wordt weleens naar de VNG gekeken om dit op nationaal niveau te regelen en vast te stellen. Tot dat moment worden door de meeste Nederlandse gemeenten de Toilettennormen zoals die door de Toiletalliantie zijn opgesteld, gehanteerd. Zie ook paragraaf 2.2.:

- Om de 500 meter een openbaar toegankelijk toilet in verblijfsgebieden met meer dan 2.000 voetgangers per dag
- Om de 5 km een toilet langs wandelpaden
- Om de 25 km een toilet langs fietspaden
- Een toilet bij elke parkeerplaats bij een natuur- of recreatiegebied.

Landelijke en lokale wetgeving

Er zijn verschillende mogelijkheden om wettelijk eisen te stellen aan het toevoegen en openstellen van openbare toiletten bij gebouwen en ondernemingen. Gemeenten kunnen hierbij gebruikmaken van diverse instrumenten om het aantal openbare toiletten te vergroten. Op landelijk niveau gelden het VN-verdrag Toegankelijkheid en het Bouwbesluit. Lokale wetten zoals de Drank- en Horecawet, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de Omgevingswet bevatten eisen voor toiletten, maar verplichten niet tot openstelling voor passanten. Meerdere gemeenten hebben dit onderzocht, o.a. de gemeente Eindhoven. Onderstaand de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van de gemeente Eindhoven:

1. Sinds 1 januari 2017 geldt in Nederland het VN-verdrag Toegankelijkheid. Dit verdrag legt de rechten van chronisch zieken en gehandicapten vast. Nederland moet volgens dit verdrag zorgen dat mensen met een beperking dezelfde rechten en mogelijkheden hebben als mensen zonder beperking, om op deze manier een inclusieve samenleving te organiseren. Gemeenten voeren dit verdrag uit door een lokale inclusie agenda te maken. Hierin wordt onder andere aandacht besteed aan voldoende, kwalitatieve en toegankelijke toiletten. Voor veel mensen is een toegankelijk toilet belangrijk om een stad of gebied te kunnen bezoeken. Zo gaan zij vaak niet van huis zonder vooraf te weten dat er een toilet aanwezig is op de locatie die ze willen bezoeken.

2. Het Bouwbesluit bepaalt hoeveel toiletten er moeten zijn voor verschillende soorten gebruiksfuncties. Het zegt echter niets over toiletten voor passanten, maar alleen over het vereiste aantal toiletten voor eigen bewoners, werknemers en bezoekers. Het Bouwbesluit is een landelijke regeling en gemeenten kunnen hier niets aan toevoegen. Het opstellen van een Bouwverordening is wel iets wat gemeenten zelf doen. Theoretisch gezien kan een gemeente, op basis van het VN-verdrag Toegankelijkheid, in een bouwvergunning eisen opnemen voor het openstellen van toiletten voor passanten en het toegankelijk inrichten van de toiletvoorzieningen.

3. Voor een Drank- en Horecawet-vergunning moeten horecazaken die alcohol willen verkopen minstens twee gescheiden toiletten met waterspoeling hebben voor bezoekers. Dit is een vaste regel, wat betekent dat de gemeente de vergunning moet geven als de horecazaak aan alle eisen voldoet en geen van de weigeringsgronden in de wet overtreedt. De gemeente kan hierbij geen extra belangen afwegen, ook niet of de toiletten beschikbaar zijn voor passanten. Kortom, volgens de Drank- en Horecawet moeten er wel toiletten zijn in elke zaak die alcohol serveert, maar deze hoeven niet toegankelijk te zijn voor passanten.

4. Gemeenten regelen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de Omgevingswet/Omgevingsplan zaken rondom veiligheid. Horecaondernemers moeten een exploitatievergunning hebben volgens de APV, ongeacht of ze alcohol serveren. Horecazaken die wel alcohol serveren hebben daarnaast een Drank- en Horecavergunning nodig. In de APV kan ook staan dat horeca zonder alcohol (droge horeca) een toilet voor bezoekers moet hebben. Dit betekent niet dat deze toiletten toegankelijk moeten zijn voor niet-klanten of passanten. Gedurende de overgangsfase, tot 2030, kunnen gemeenten regels uit de APV die gaan over de fysieke leefomgeving, opnemen in het Omgevingsplan.

Kortom: er zijn mogelijkheden voor een gemeente om in een te verlenen bouwbesluit te wijzen op de uitgangspunten van het VN-verdrag Toegankelijkheid en vervolgens te verzoeken dat toiletten openbaar en toegankelijk worden in gericht. De mogelijkheden hiervoor via de APV en de Omgevingswet / Omgevingsplan moet elke gemeente afzonderlijk bepalen en vastleggen. Beter is het om actief in gesprek te gaan met (horeca)ondernemers en hen te verzoeken om hun toiletvoorziening, eventueel tegen een gemeentelijke vergoeding, open te stellen voor niet-klanten.



03 Participatie

Onderzoek openbare en opengestelde toiletvoorzieningen gemeente Bergen (NH)

3.1 Enquête

Om inzicht te krijgen in het aantal, de beschikbaarheid en de kwaliteit van de openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Bergen zijn in de periode tussen 20 juni en 11 juli 2024 twee enquêtes uitgezet via de gemeentelijke communicatiekanalen inclusief social media. Eén enquête voor inwoners en bezoekers en één enquête voor ondernemers. Ook zijn op meerdere momenten in diverse kernen mensen op straat bevraagd naar hun mening over de toiletvoorzieningen.

De enquête voor inwoners en bezoekers is door 700 respondenten ingevuld. De resultaten van deze enquête geven inzicht in de wensen en behoeften van de doelgroep, maar zijn ook onderdeel van de onderbouwing voor mogelijke toiletlocaties. Zo blijkt uit de respons van bewoners en bezoekers dat men wel geregeld een toiletvoorziening nodig heeft maar deze niet kan vinden in de verschillende kernen. Hiermee wordt bevestigd dat er toiletten worden gemist in de kernen. Echter, een groot deel van de respondenten (49%) geeft aan dat zij niet vinden dat ondernemers hun toilet moeten open stellen ter compensatie van de gemiste toiletvoorzieningen.

Naast de enquête voor bewoners en bezoekers is in dezelfde periode, van 20 juni tot 11 juli, ook bij ondernemers gevraagd naar hun mening over opengestelde en openbare toiletten. Om zoveel mogelijk gegevens te verzamelen en ook ondernemers te enthousiasmeren om deel te nemen aan het onderzoek heeft de centrummanager diverse ondernemers persoonlijk bezocht. De ondernemersenquête is door 60 respondenten uit diverse kernen ingevuld en geeft ondermeer een overzicht van opengestelde toiletvoorzieningen door ondernemers. Mede op basis van deze input is een overzicht van het aantal opengestelde toiletten per kern en voor de gemeente opgesteld. Hieruit blijkt dat er al een aantal ondernemers zijn die hun toilet, al dan niet tegen een kleine vergoeding, openstellen aan een breed publiek.

De belangrijkste resultaten uit de enquête zijn terug te vinden in Bijlage 4, pagina 44.

3.2 Rondetafelgesprek

Om nog meer informatie te verkrijgen over potentiële zoeklocaties en om extra informatie op te halen bij belanghebbenden en betrokkenen, heeft de gemeente Bergen in samenwerking met Stad & Co op donderdag 4 juli een rondetafelgesprek georganiseerd. Aanwezig waren onder andere ondernemers (van retail en horeca uit de kernen en strandpaviljoens), bestuursleden van ondernemersverenigingen en de BIZ'en, centrummanagers, de VVV, vertegenwoordigers van sociaal-maatschappelijke instanties, belangenorganisaties en de Maag Lever Darm Stichting.

Tijdens deze geanimeerde bijeenkomst hebben de 26 deelnemers antwoord gegeven op drie vragen:

1. Waar bevinden zich momenteel openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Bergen? Aangeven per kern, strandopgang en natuurgebied.
2. Waar ontbreken nu openbare toiletten, maar zijn deze wel gewenst? Ook weer aangeven per kern, strandopgang en natuurgebied.
3. Aanvullende suggesties voor potentiële nieuwe locaties en overige opmerkingen.

De input vanuit deze bijeenkomst heeft, als aanvulling op de resultaten van de enquête, gediend als basis voor de zoeklocaties van openbare toiletten. Ook is er deze bijeenkomst veelvuldig naar voren gekomen dat er behoefte is aan mindervalide toiletten en communicatie rondom de locatie van de faciliteiten.

De resultaten van zowel de enquêtes als het Rondetafelgesprek zijn opgenomen in het hoofdstuk 4 en de tabel in Bijlage 4, pagina 38.





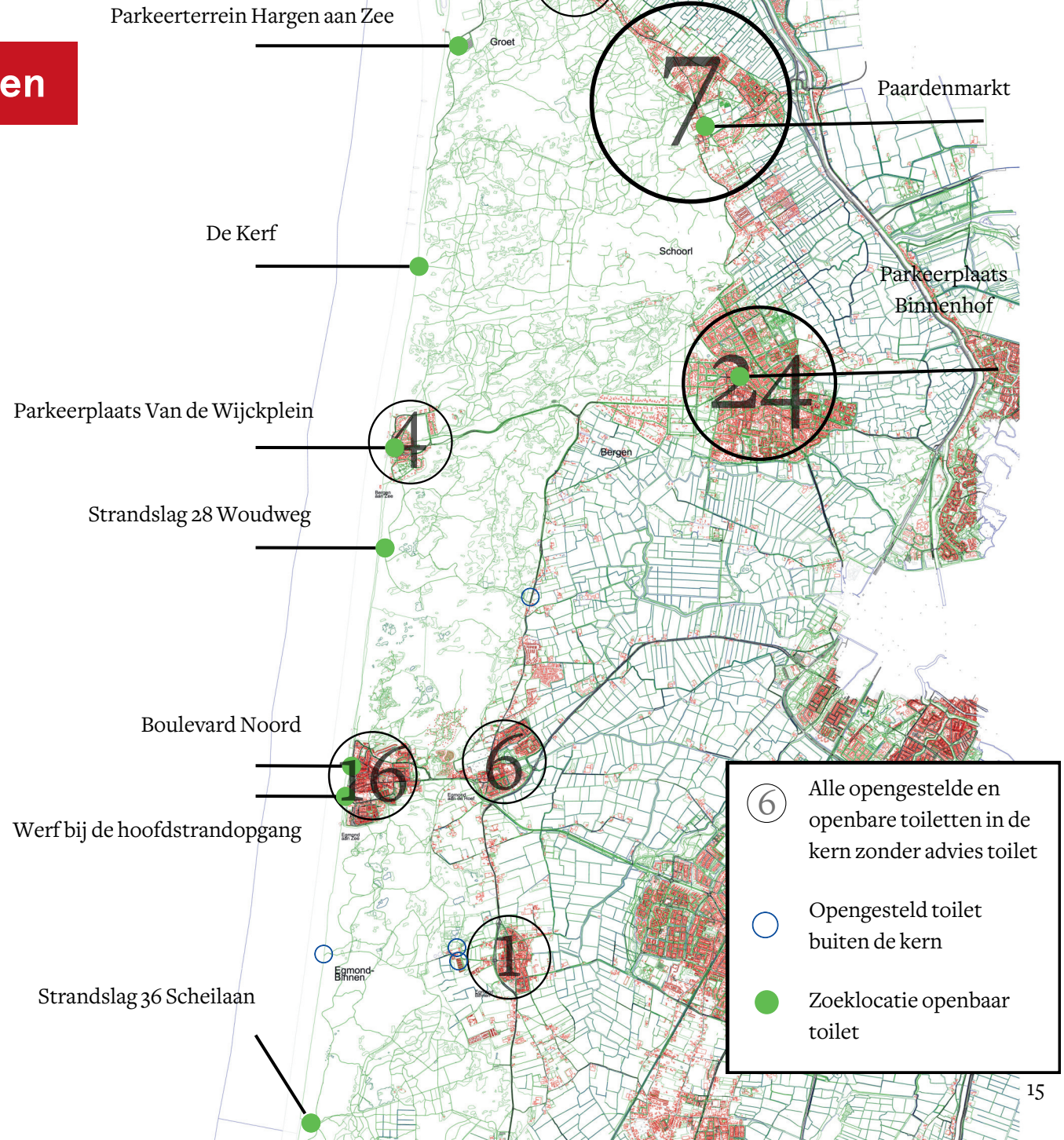
04 Kaarten huidige toiletten

gemeente Bergen

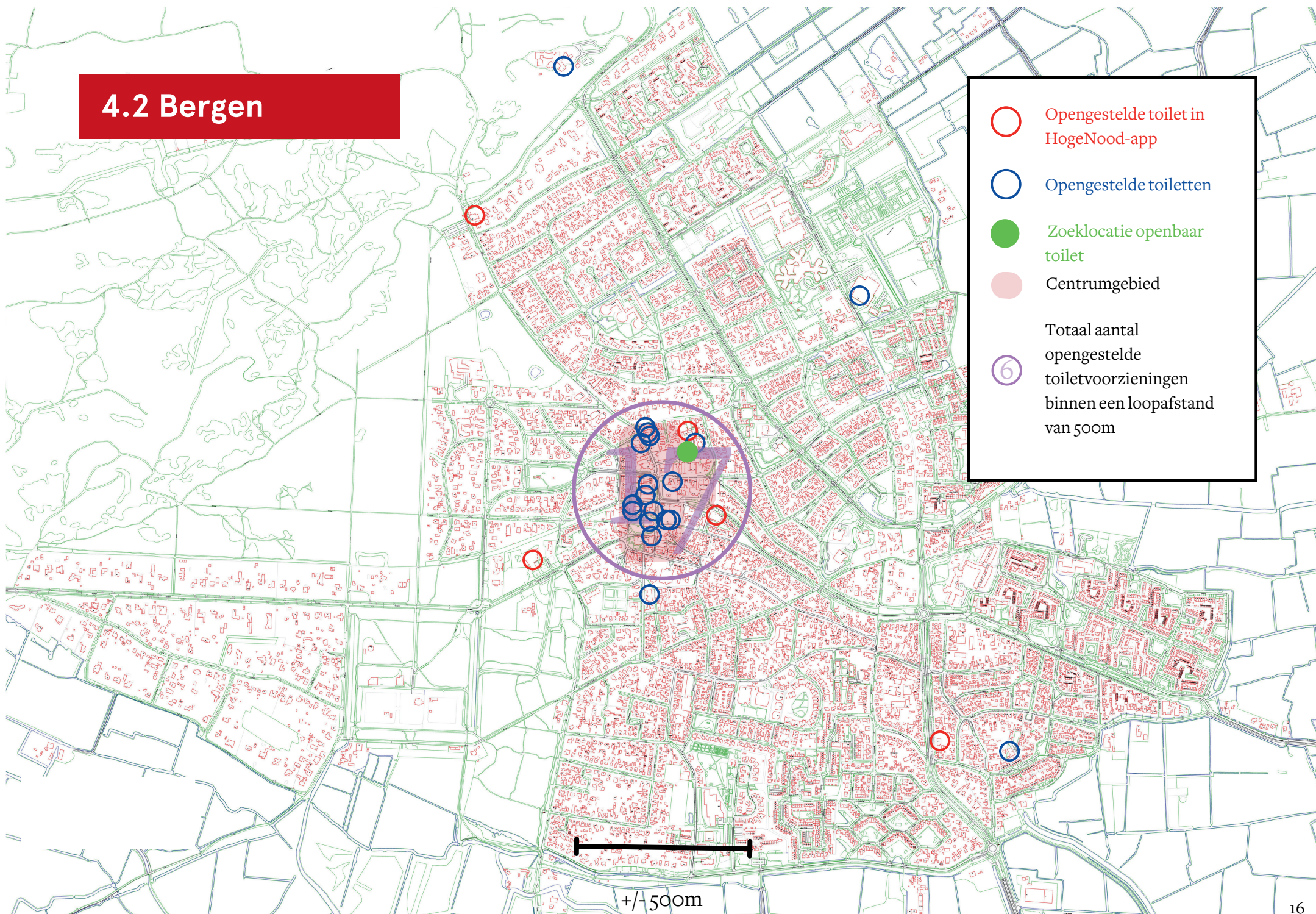
4.1 Gehele gemeente Bergen

Op de overzichtskaart van de gehele gemeente Bergen en de andere onderstaande kaarten is per kern aangegeven hoeveel openbare en opengestelde toiletten er zijn. Deze informatie is verkregen uit de enquêteresultaten, maar ook uit het rondetafelgesprek. De 500 meter afbakening is gebaseerd op de toiletnorm van de Toiletalliantie. In een centrumgebied moet er, volgens de richtlijnen van de Toiletalliantie, binnen 500 meter minimaal één openbaar of opengestelde toiletvoorziening zijn. Dit is in de meeste centra op orde.

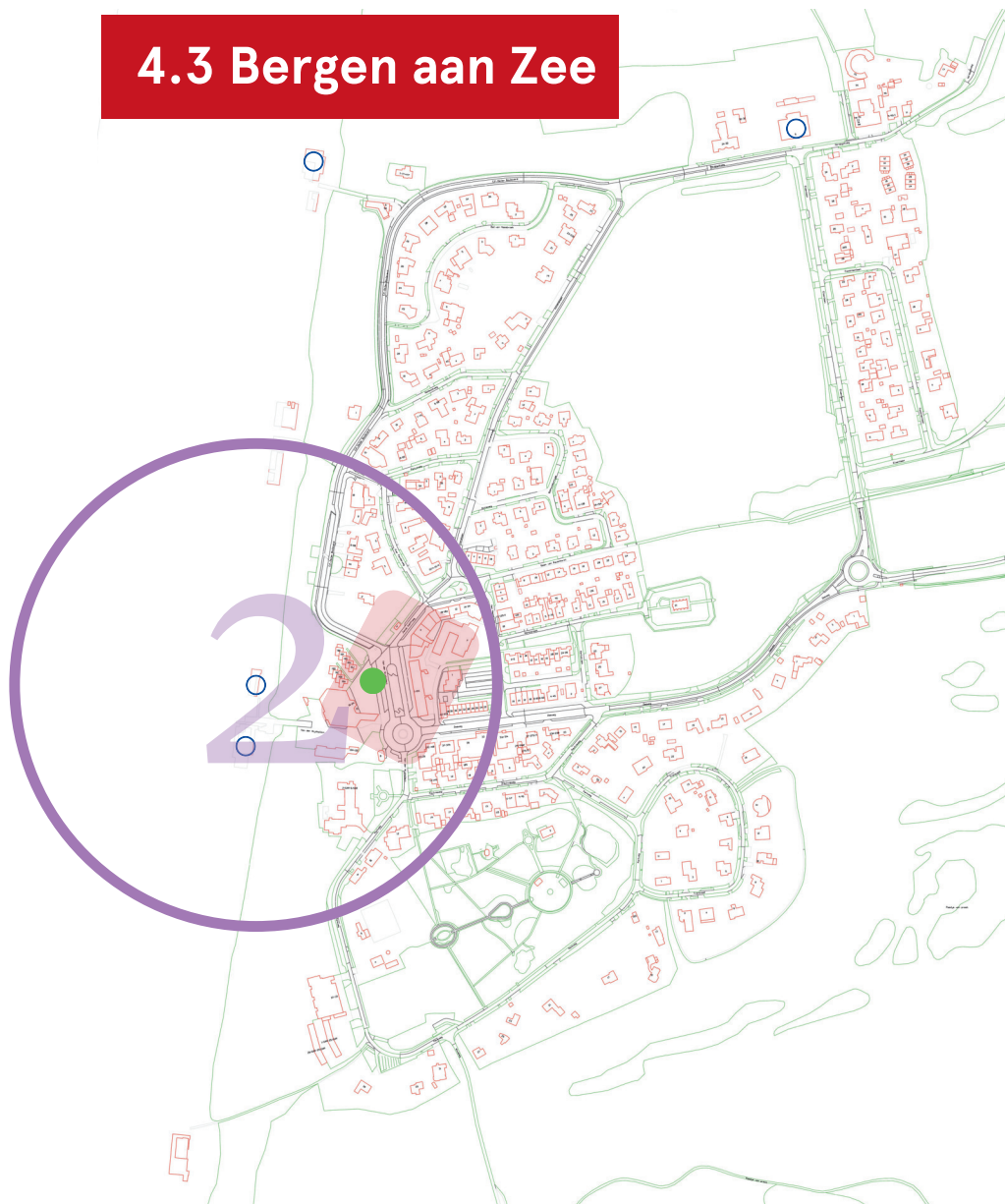
Het groene bolletje geeft de beoogde locatie aan van een nieuwe toe te voegen toiletvoorziening in de kern. Het betreft hier nadrukkelijk zoeklocaties waarbinnen ruimte gevonden moet worden voor het plaatsen van een zelfstandige toiletunit. Al deze units kunnen tegelijkertijd worden geplaatst, maar ook gefaseerd in tijd op basis van prioriteit en omgevingsmogelijkheden. Dit is een keuze die voorligt aan de gemeenteraad van de gemeente Bergen. Zo kan de gemeenteraad er ook voor kiezen om meer toiletunits toe te voegen dan de voorgestelde 9. De keuze voor de nieuwe locaties worden uitgelegd in hoofdstuk 6 en in bijlage 2.



4.2 Bergen

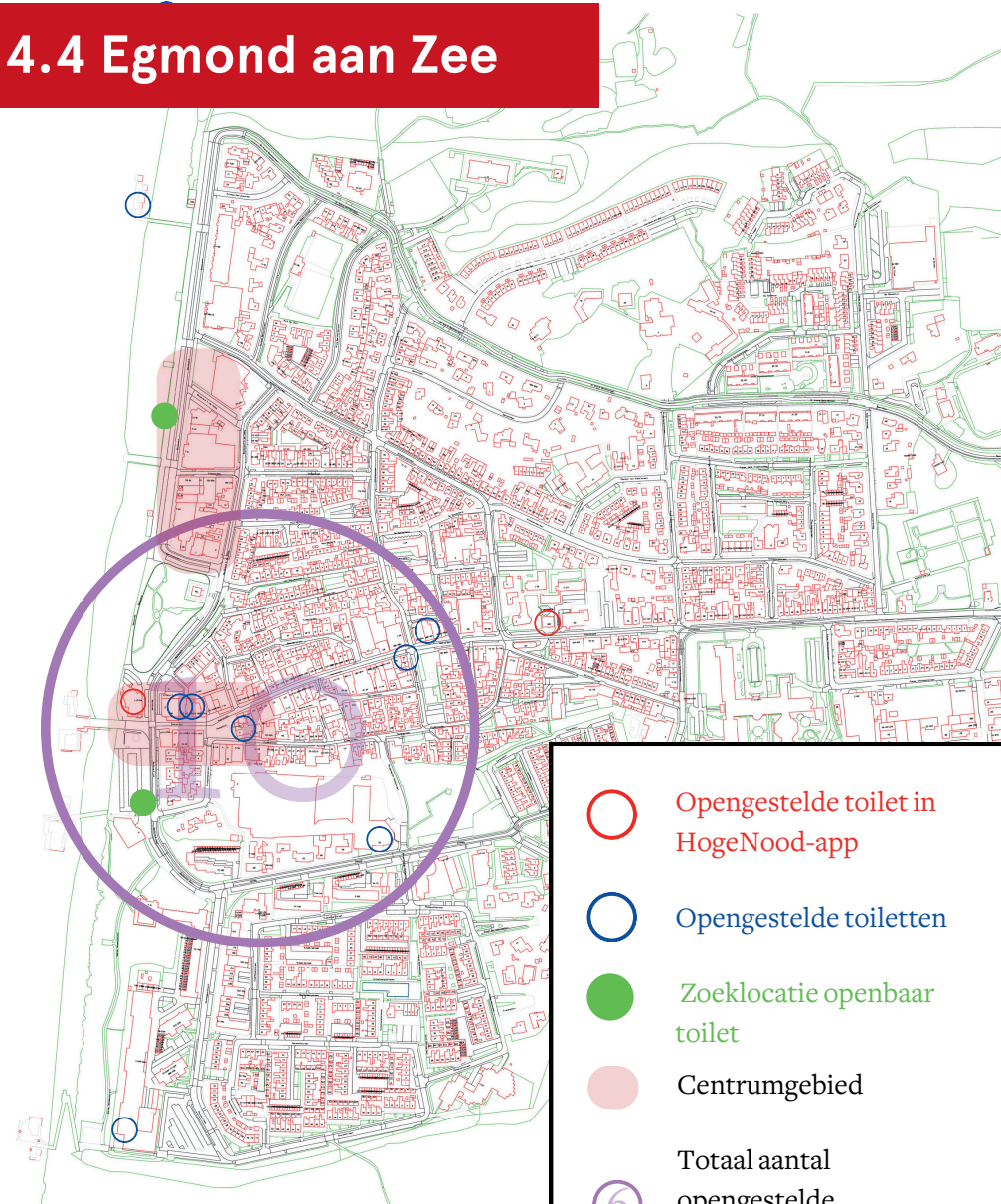


4.3 Bergen aan Zee



+/- 500m

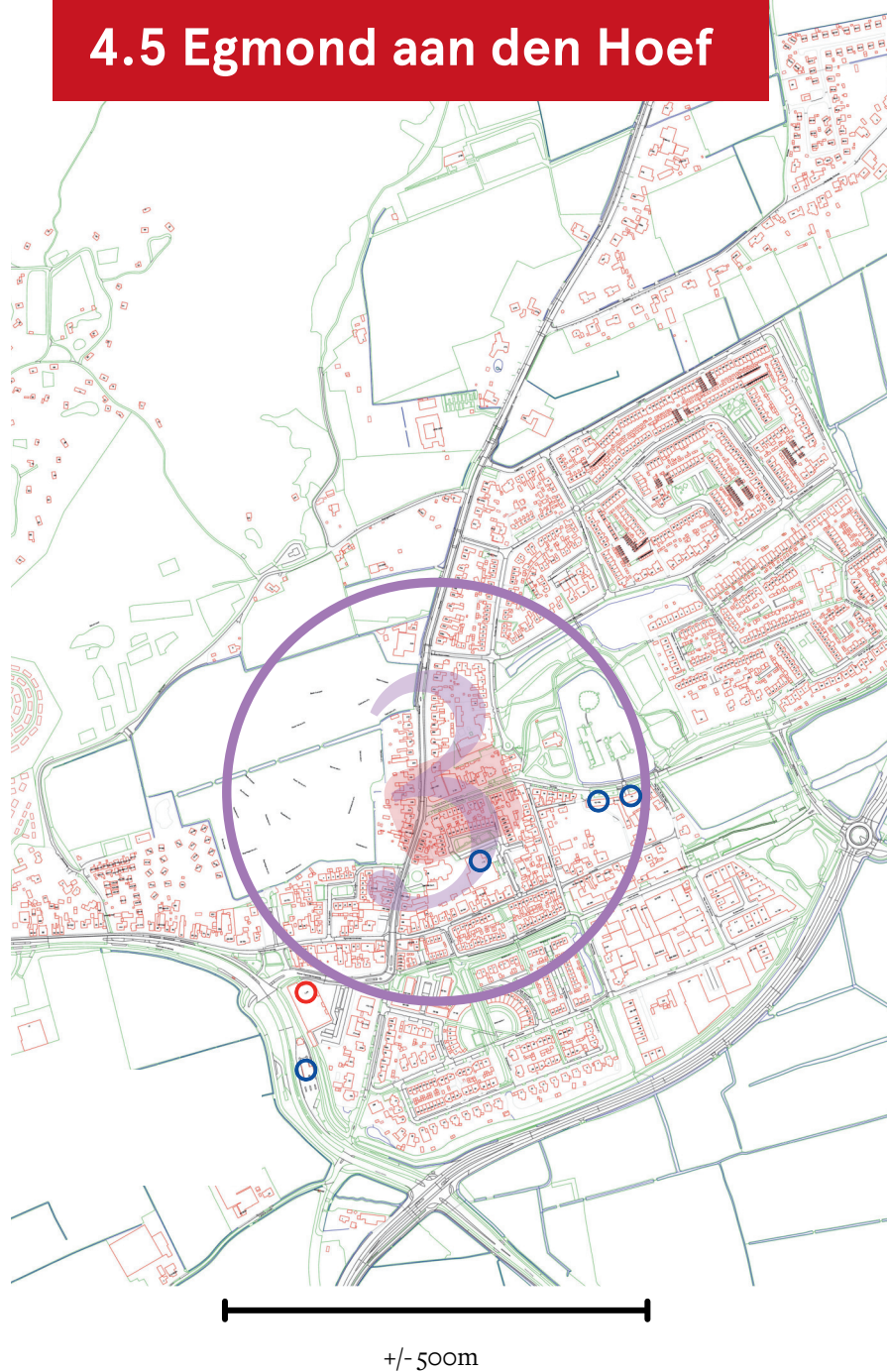
4.4 Egmond aan Zee



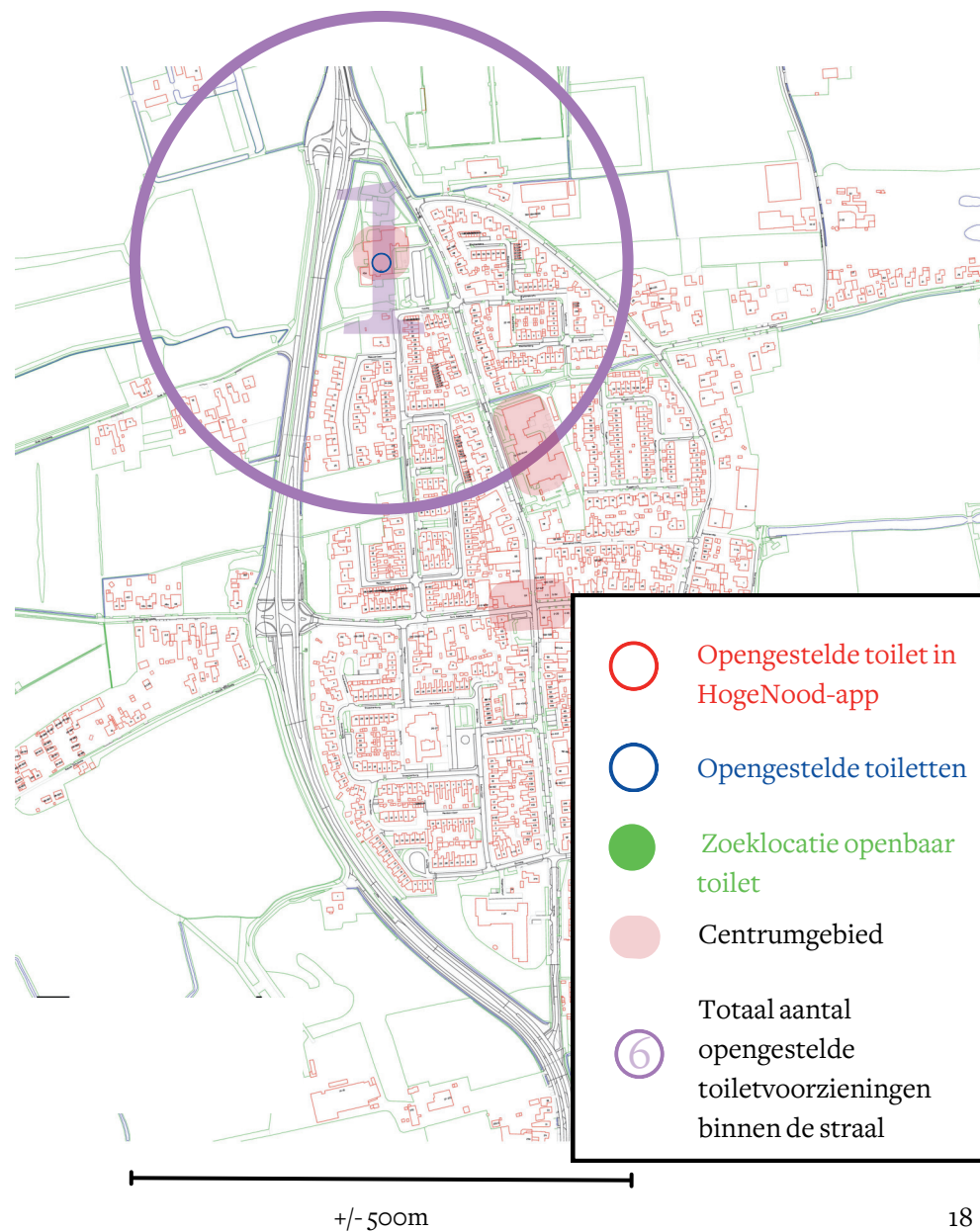
+/- 500m

- Opengestelde toilet in HogeNood-app
- Opengestelde toiletten
- Zoeklocatie openbaar toilet
- Centrumgebied
- ⑥ Totaal aantal opengestelde toiletvoorzieningen binnen de straal

4.5 Egmond aan den Hoef

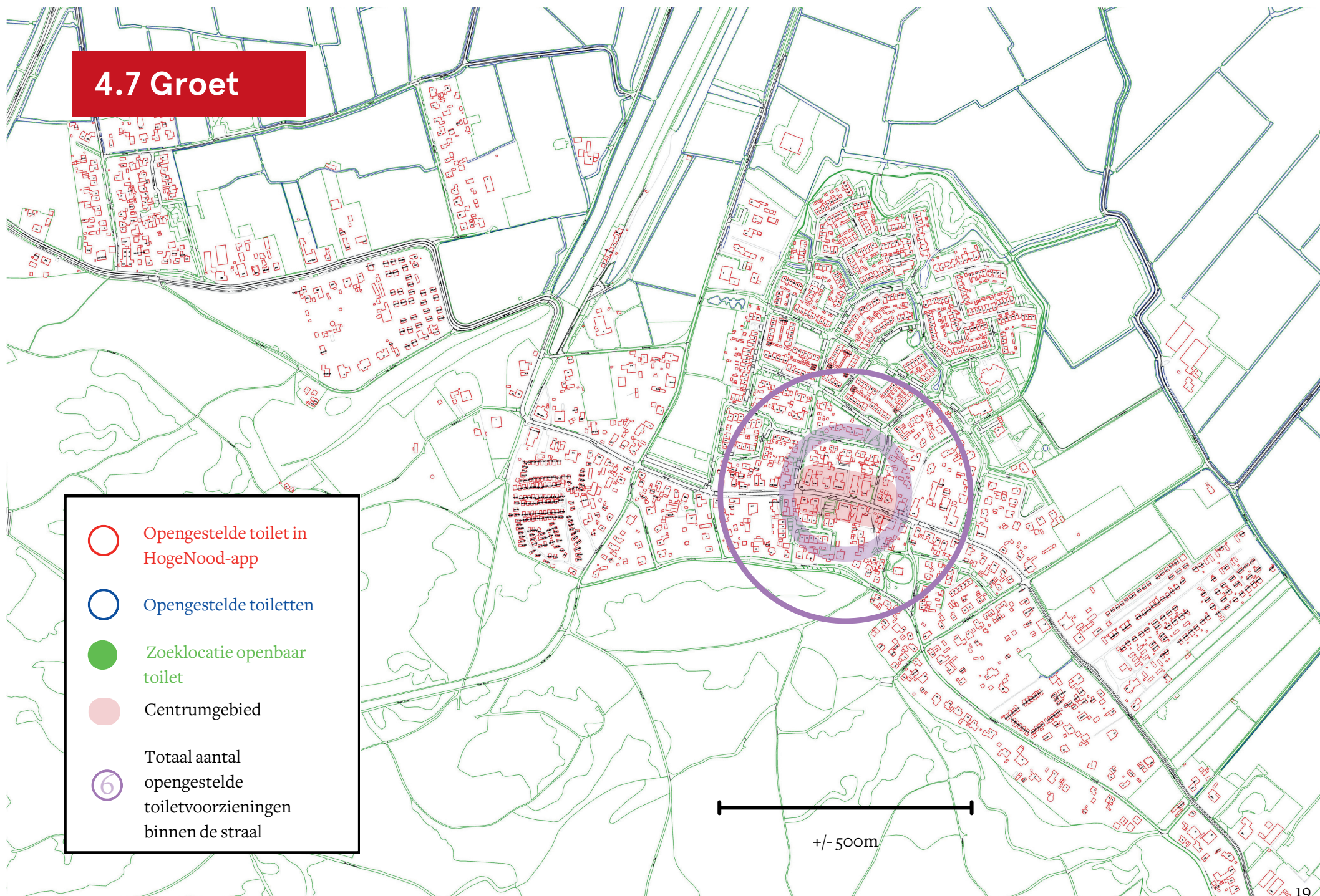


4.6 Egmond Binnen



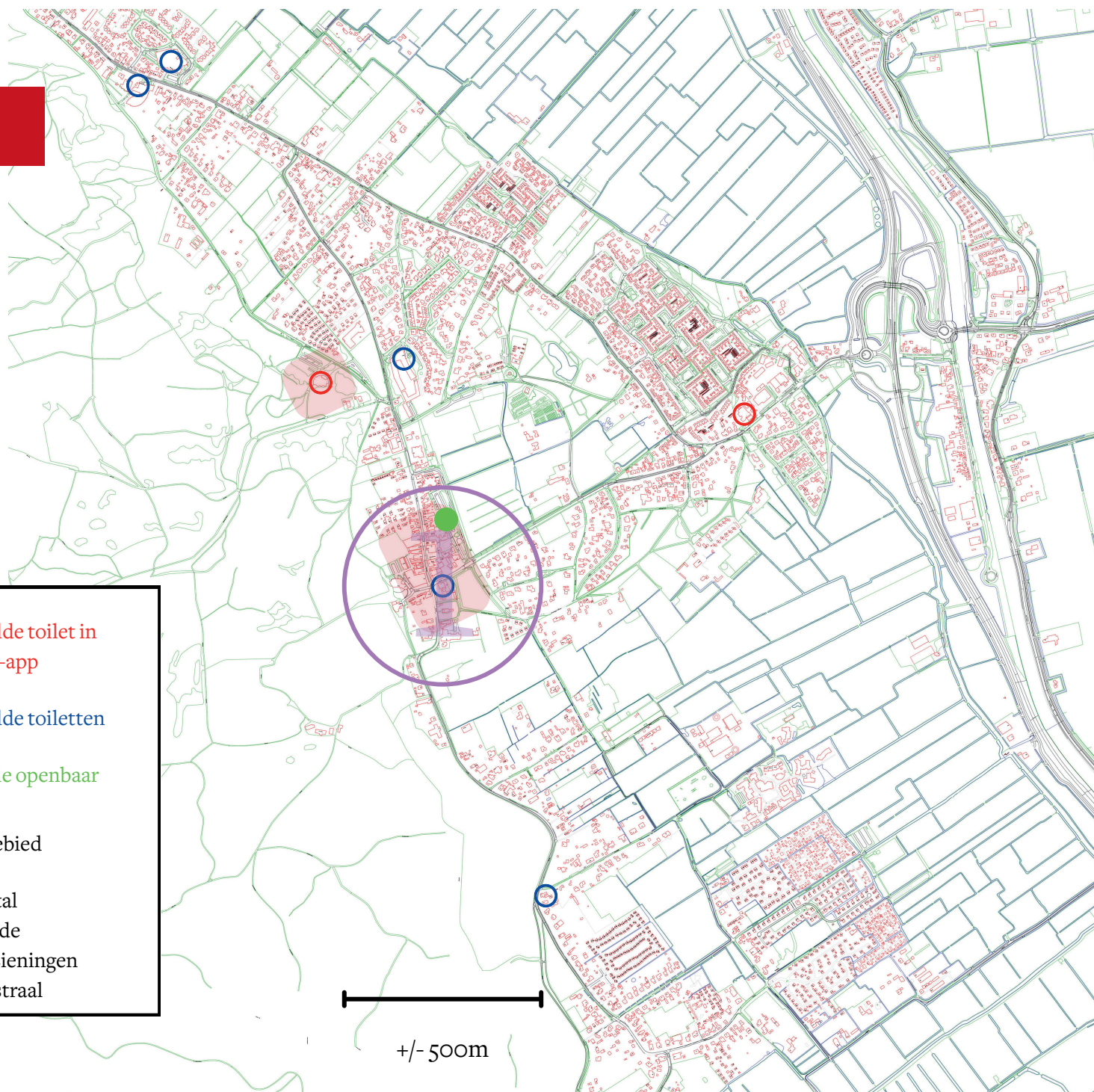
- Opengestelde toilet in HogeNood-app
- Opengestelde toiletten
- Zoeklocatie openbaar toilet
- Centrumgebied
- ⑥ Totaal aantal opengestelde toiletvoorzieningen binnen de straal

4.7 Groet



4.8 Schoorl

- Opengestelde toilet in HogeNood-app
- Opengestelde toiletten
- Zoek locatie openbaar toilet
- Centrumgebied
- 6 Totaal aantal opengestelde toiletvoorzieningen binnen de straal



An aerial photograph of a coastal town, likely Bergen in the Netherlands. The image shows a long, sandy beach along the coast, with a row of buildings and parking lots adjacent to it. The town itself is situated inland, surrounded by dunes and greenery. The sky is blue with some clouds. A large, semi-transparent number '2' is overlaid on the right side of the image.

05 Spreiding, beschikbaarheid, toegankelijkheid en vindbaarheid

5.1 Spreiding

De spreiding van openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Bergen voldoet niet overal aan de richtlijnen van de Toiletalliantie. In sommige kernen zijn er helemaal geen toiletten beschikbaar, in andere kernen liggen de toiletten ver uit elkaar om aan de richtlijnen te voldoen. Er zijn ook kernen met voldoende toiletten, maar deze zijn vaak geconcentreerd in het centrum. Dit betekent dat toiletten schaars zijn buiten het centrum, waardoor mensen verder moeten zoeken om een te vinden. Om te voldoen aan de richtlijnen van de Toiletalliantie en daardoor te stijgen op de Toiletranglijst en dus gastvrijer te zijn, is het belangrijk om openbare toiletten toe te voegen en nog meer bestaande toiletvoorzieningen open te stellen voor passanten. Door te investeren in een betere spreiding van toiletten heeft iedereen toegang tot deze basisvoorziening.

5.2 Beschikbaarheid

In de gemeente Bergen varieert de beschikbaarheid van openbare en opengestelde toiletten per kern. In sommige kernen is een openbaar toilet gedurende het zomer seizoen beschikbaar, in andere kernen zijn er geen. Dit betekent dat bezoekers aangewezen zijn op toiletten die door ondernemers zijn opengesteld. Deze opengestelde toiletten zijn doorgaans alleen beschikbaar tijdens de reguliere openingstijden van de desbetreffende onderneming, ook kunnen de openingstijden variëren. Naast het aantal opengestelde toiletten is het wenselijk om over meer openbare toiletten te beschikken die altijd toegankelijk zijn, onafhankelijk van de openingstijden van ondernemingen.

Enquête bewoners, bezoekers en ondernemers

Om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid, spreiding, toegankelijkheid en vindbaarheid van openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Bergen, is een enquête gehouden onder bezoekers, bewoners en ondernemers in de verschillende kernen. De resultaten van deze enquête en het Rondetafelgesprek vind je in bijlage 3 en 4, vanaf pagina 38.

De enquête voor bezoekers en bewoners is 699 keer ingevuld, de enquête voor ondernemers heeft 60 respondenten. Naast de enquête vond een rondetafelgesprek plaats in hotel Zuiderduin in Egmond aan Zee met o.a. ondernemers, VVV, vertegenwoordigers van sociaal-maatschappelijke instanties.



Foto: toiletvoorziening Renesse

5.3 Toegankelijkheid

De toegankelijkheid van openbare en opengestelde toiletten voor mindervaliden in de gemeente Bergen kan worden geoptimaliseerd. De beschikbare toiletten (meestal opengesteld) zijn niet allemaal rolstoeltoegankelijk en bovendien alleen beschikbaar tijdens openingstijden van de desbetreffende onderneming. Daarnaast is de bewegwijzering naar rolstoeltoegankelijke toiletten onvoldoende of onvolledig. Hierdoor is het vaak zoeken naar een toilet dat toegankelijk is voor iedereen. Een betere bewegwijzering, zowel online als op straat, is belangrijk om de vindbaarheid van toegankelijke toiletten te verbeteren.



Foto: Toiletvoorziening Zierikzee

5.4 Vindbaarheid

Ook de vindbaarheid van openbare en opengestelde toiletten kan worden verbeterd. In de kernen van de gemeente Bergen zijn veel opengestelde toiletten beschikbaar zijn bij horeca en winkels. Deze zijn vaak niet duidelijk aangegeven. Hierdoor weten veel mensen niet dat zijn bij deze ondernemers van het toilet gebruik mogen maken. Slechts een klein aantal ondernemers meldt hun toilet aan bij de HogeNood-app. Mensen met een beperking of met blaas- en darm problemen die vaak gebruik maken van de HogeNood-app worden nu onvoldoende geïnformeerd. Dit kan een reden zijn om de gemeente Bergen niet te bezoeken of juist om er minder lang te verblijven.



Foto: Toiletvoorziening Burgh-Haamstede



06 Opties voor een toilet- vriendelijke gemeente

Onderzoek openbare en opengestelde toiletvoorzieningen gemeente Bergen (NH)

6.1 Voorstellen voor uitbreiding van het aantal openbare en opengestelde toiletten

Om het aantal openbare en opengestelde toiletten in de gemeente te vergroten, zijn er verschillende haalbare opties. Deze opties richten zich zowel op het gebruik van bestaande infrastructuur als op het toevoegen van nieuwe voorzieningen. De voorgestelde maatregelen zijn:

1. Openstellen van toiletten in publieke gebouwen
2. Openstellen van toiletten door retail- en horecaondernemers
3. Een toilet inbouwen in een bestaand gebouw
4. Een nieuwe toiletvoorziening bouwen
5. Leasen van een toiletvoorziening
6. Seizoensgebonden toiletten

In de onderstaande secties worden deze voorstellen verder toegelicht en uitgewerkt.

1. Openstellen van toiletten in publieke gebouwen

Het openstellen van toiletten in publieke gebouwen is een eenvoudige eerste stap. Gemeentelijke gebouwen zoals gemeentehuizen, zwembaden en bibliotheken hebben vaak al toiletten die openbaar kunnen worden gemaakt met een betere signalering en registratie bij de HogeNood-app. Een aantal publieke gebouwen zijn al opengesteld, echter zijn deze niet goed vindbaar. Zo staan deze niet vermeld in de Hoge-Nood-app en is dit niet terug te vinden op de gemeentelijke site. Hoewel er kosten zijn, zijn deze beduidend lager dan het installeren van geheel nieuwe openbare toiletten. Ook zijn publieke, openbare gebouwen laagdrempeliger voor inwoners en bezoekers om binnen te lopen voor toiletgebruik dan horecagelegenheden.

De Toilettalliantie en de VNG schatten de kosten voor het onderhouden en schoonmaken op €100 per maand met daarnaast een eenmalige investering in signing, als borden en stickers, van €250-€500. Voor gemeentelijke gebouwen die verhuurd worden, kan in het huurcontract worden opgenomen dat toiletten toegankelijk moeten zijn voor passanten en duidelijk gesignaleerd moeten worden. Eventueel kan hiervoor een lagere huur worden gerekend. Deze toiletten moeten vervolgens ook worden aangemeld bij de HogeNood-app (zie ook paragraaf 5.2 communicatie en vindbaarheid).

2. Openstellen van toiletten door retail – en horecaondernemers

Hoewel het complexer is, wordt het openstellen van toiletten door retail- en horecaondernemers veel toegepast in gastvrije gemeenten. Dit kan op twee manieren worden gedaan:

1. Vrijwillige basis: Ondernemers plaatsen uit eigen beweging een sticker op hun zaak om aan te geven dat hun toilet voor iedereen toegankelijk is, eventueel tegen een kleine vergoeding van bijvoorbeeld €0,50.
2. Gemeentelijke vergoeding: Ondernemers ontvangen een vergoeding voor het openstellen van hun toilet. Volgens de VNG kunnen gemeenten hierbij denken aan een vergoeding van €40 tot €120 per maand per ondernemer.

Dit vereist personele inzet om afspraken te maken en contracten te beheren. Beide opties hebben ook nadelen. Toiletten zijn alleen beschikbaar tijdens openingstijden, en sommige mensen voelen zich ongemakkelijk om een café binnen te gaan. Daarnaast wisselen ondernemingen regelmatig van huurder, waardoor de beschikbaarheid van opengestelde toiletten verandert en bijgehouden moet worden.

3. Een toilet inbouwen in een bestaand gebouw

Een andere oplossing is het bouwen van een nieuwe toiletvoorziening in een bestaand gemeentelijk gebouw, zoals een parkeergarage, fietsenstalling of ander gebouw. De kosten van deze oplossing lopen sterk uiteen. De Toiletalliantie heeft de eenmalige kosten in bestaand vastgoed begroot op €10.000-15.000. Dit betreft alleen de aanschafkosten van de toiletunit, niet de bouwkundige aanpassingen. Daarnaast bedragen de maandelijkse schoonmaakkosten ca. €100. De kosten variëren als de gemeente een pand moet huren of aankopen. Zo rekent de gemeente Hardenberg €31.000 per jaar: €10.000 euro huur voor het pand waar de wc is ingebouwd, €6.000 kapitaallasten en €15.000 aan kosten voor onderhoud en reiniging.

4. Een nieuwe toiletvoorziening bouwen

Het vergroten van het aantal openbare, toegankelijke toiletvoorzieningen in de gemeente is ook te realiseren door nieuwe, vrijstaande units bij te bouwen. Deze openbare toiletten zijn meestal gedurende (een deel van) de dag publiek toegankelijk en goed vindbaar in het straatbeeld. Ze hebben vaak meerdere toiletten voor mannen en vrouwen, zijn (rolstoel)toegankelijk en bevatten soms een babyverschoontafel. Ook kunnen ze worden gecombineerd met andere functies zoals een pinautomaat, watertappunt, oplaadpunten voor e-bikes, of andere.

Onderhoud en schoonmaak van deze toiletten is cruciaal. Veelal biedt de leverancier van de voorziening dit aan als aanvullende optie bij de realisatie van de toiletunit. De kosten kunnen variëren van €30.000 voor een minimaal ontwerp tot €90.000 voor de luxere, zelfreinigende units. Deze kosten kunnen verder oplopen door extra opties zoals schoonmaak en onderhoud, aansluiting op elektriciteit en water, en vergunningaanvragen.

De genoemde zelfreinigende toiletvoorzieningen maken gebruik van ingebouwde sensoren en reinigingsmechanismen om oppervlakken te desinfecteren en geuren te verminderen. Deze systemen, die automatisch schoonmaken na elk gebruik, verbeteren de hygiëne en zorgen voor een schonere en aangename ervaring voor gebruikers. Hoewel deze zelfreinigende units de hygiëne vergroten, is het aan te raden een onderhouds- en reinigingscontract af te sluiten voor deze voorzieningen.

De kosten voor nieuw te bouwen, toegankelijke, openbare toiletten verschillen erg per locatie en per gemeente. Zo rekent de gemeente Utrecht ongeveer €125.000 aan investeringskosten, inclusief plankosten en plaatsing. De gemeente Rotterdam stelt dat er een eenmalige investering nodig is van €65.000, maar geeft niet aan of de plankosten en plaatsing worden meegenomen.

Gemiddeld genomen bedragen de kosten voor een nieuwe toiletvoorziening minimaal €100.000 (gemeente Goes, Waalwijk, Doetinchem, Almelo, Twenterand). De kosten betreffen de toiletvoorziening zelf, het aansluiten van de voorziening op de riolering, waterleiding en elektriciteit en de inrichting van de locatie van het toilet (bestrating, e.d.). Daarnaast moet het toilet worden onderhouden, schoongemaakt en voorzien van wc- papier.

Zoeklocaties nieuwe toiletvoorzieningen

Op basis van richtlijnen vanuit de Toiletalliantie, MLD Stichting en ca. 800 door bezoekers, bewoners en ondernemers ingevulde enquêtes, een inventarisatie van het aantal bezoekers/toeristen aan de hand van de parkeertransacties bij drukke verzamelplekken in de diverse kernen, het aantal overnachtingen (toeristenbelasting) en het aantal evenementen (op basis van de jaarlijks aangevraagde evenementenvergunningen per kern) is de onderstaande locatielijst opgesteld. Deze lijst geeft 9 potentiële zoeklocaties aan waar veel bezoekers komen en waar nieuwe openbare of opengestelde toiletvoorzieningen wenselijk zijn als aanvulling op het huidige aanbod toiletvoorzieningen. Per zoeklocatie wordt ook aangegeven welk type toilet daar het best passend is en welke leverancier deze kan leveren. Ook wordt een indicatie van de aanschafkosten gegeven. Hierbij is nadrukkelijk geen rekening gehouden met aanvullende kosten zoals bodemonderzoek, onderzoek naar kabels en leidingen, aanbrengen van fundering en eventuele aansluitkosten voor electra, water en riolering.

Het betreft hier 9 zoeklocaties waarbinnen ruimte gevonden kan worden voor het plaatsen van een zelfstandige toiletunit.

Mocht de gemeenteraad één of meerdere zoeklocaties aanwijzen voor het plaatsen van een openbare toiletvoorziening, dan dient er voor elke afzonderlijke locatie nog een ruimtelijke toets plaats te vinden. De gemeenteraad kan er ook voor kiezen om geen of juist meer toiletunits toe te voegen dan de voorgestelde 9.

Eerste verkenning en ruimtelijke haalbaarheid

Samen met de afdeling Beheer Openbare Ruimte is een eerste verkenning uitgevoerd waarbij de 9 potentiële zoeklocaties zijn bezocht. Daarnaast zijn de klic-meldingskaarten van Bergen, Bergen aan Zee, Egmond aan Zee en Schoorl opgevraagd (zie bijlage 5). Deze kaarten bieden een overzicht van de ondergrondse kabels en leidingen van de gekozen zoekgebieden.

Wel moet de ruimtelijke haalbaarheid van de geselecteerde locaties nog verder worden onderzocht. In dit voorraject is er bewust voor gekozen de zoeklocaties nog niet via de intaketafels van Ruimtelijke Ordening te laten toetsen, vanwege de kosten en de tijd die daarmee gemoeid zijn. Deze toetsing zal plaatsvinden wanneer de raad een keuze maakt voor een specifieke locatie. Dit is tevens in lijn met paragraaf 6.5, waar een korte toelichting is opgenomen over het ambtelijk proces vergunningsaanvraag en het besluit Omgevingsrecht Planologische Afwijking

Voor plaatsing van een of meerdere van de openbare toiletvoorzieningen is daarom aanvullend onderzoek op deze zoeklocaties en een verdere uitwerking van de totale kosten essentieel.

Overzicht locaties voor nieuwe openbare toiletvoorzieningen

Locatie	Toelichting	Type toilet	Kostenindicatie	Potentiële leveranciers
Egmond aan Zee: Werf bij de hoofdstrandopgang	Drukbezochte locatie bij het strand. Grote, drukbezochte naastgelegen parkeerplaats.	Rolstoeltoegankelijke toilet unit zoals: 4 of 5 star van Pop-up toilet company of de opties van Sanitronics	€100.000 – €125.000. Afhankelijk van type, de exacte locatie, de water-riool- en elektra aansluitingen.	Sanitronics Pop-up toilet company
Egmond aan Zee: Boulevard Noord	Drukbezochte boulevard dicht bij het strand. Drukbezochte parkeerplaats. Ook speelt de richtlijn om de 500m een toilet op deze locatie een rol.	Rolstoeltoegankelijke toilet unit zoals: 4 of 5 star van Pop-up toilet company of de opties van Sanitronics	€100.000 – €125.000. Afhankelijk van type, de exacte locatie, de water-riool- en elektra aansluitingen.	Sanitronics Pop-up toilet company
Bergen: Parkeerplaats Binnenhof	Drukbezochte parkeerlocatie. 'landingsplaats' voor veel bezoekers.	Rolstoeltoegankelijke toilet unit zoals: 4 of 5 star van Pop-up toilet company of de opties van Sanitronics	€100.000 – €125.000. Afhankelijk van type, de exacte locatie, de water-riool- en elektra aansluitingen.	Sanitronics Pop-up toilet company
Schoorl: Paardenmarkt	Drukbezochte parkeerlocatie waar zich in de omgeving zich slechts één opengesteld toilet bevindt. Alleen tijdens het zomerseizoen staat hier een tijdelijke toiletunit, voorkeur gaat uit naar een permanente toiletunit	Rolstoeltoegankelijke toilet unit zoals: 4 of 5 star van Pop-up toilet company of de opties van Sanitronics	€100.000 – €125.000. Afhankelijk van type, de exacte locatie, de water-riool- en elektra aansluitingen.	Sanitronics Pop-up toilet company
Bergen aan Zee: Parkeerterrein Van der Wijckplein	Drukbezochte parkeerlocatie waar zich in de omgeving zich slechts één opengesteld toilet bevindt.	Rolstoeltoegankelijke toilet unit zoals: 4 of 5 star van Pop-up toilet company of de opties van Sanitronics	€100.000 – €125.000. Afhankelijk van type, de exacte locatie, de water-riool- en elektra aansluitingen.	Sanitronics Pop-up toilet company
Bergen aan Zee: Fietsenstalling Strandslag 28 Woudweg	Te gebruiken door fietsers (fietsroute loopt er pal langs), wandelaars én strandbezoekers (de locatie ligt op minder dan 250 meter van het strand).	Rolstoeltoegankelijk natuur toilet (geen water-, riool- of elektra aansluiting nodig). Kazuba KL2-urn biedt toilet en urinoir. Kazuba KL2-pmr biedt toilet zonder urinoir.	Afhankelijk van het type: €20.000 – 25.000. Dit is inclusief installatie en transportkosten.	Kazuba

Locatie	Toelichting	Type toilet	Kostenindicatie	Potentiële leveranciers
Hargen aan Zee: parkeerterrein	Drukbezochte locatie en groot parkeerterrein. Alleen tijdens het zomerseizoen staat hier een tijdelijke toiletunit, voorkeur gaat uit naar een permanente toiletunit. Geen toiletten in de omgeving of op 5 km van deze parkeerplaats.	Rolstoeltoegankelijk natuur toilet (geen water-, riool- of elektra aansluiting nodig). Kazuba KL2-urn biedt toilet en urinoir. Kazuba KL2-pmr biedt toilet zonder urinoir.	Afhankelijk van het type: €20.000 – 25.000. Dit is inclusief installatie en transportkosten.	Kazuba
Egmond Binnen: Strandslag 36 Scheilaan	Te gebruiken door fietsers (fietsroute loopt er pal langs), wandelaars én strandbezoekers (de locatie ligt op minder dan 250 meter van het strand).	Rolstoeltoegankelijk natuur toilet (geen water-, riool- of elektra aansluiting nodig). Kazuba KL2-urn biedt toilet en urinoir. Kazuba KL2-pmr biedt toilet zonder urinoir.	Afhankelijk van het type: €20.000 – 25.000. Dit is inclusief installatie en transportkosten.	Kazuba
Duingebied Schoorl: De Kerf	Precies gelegen tussen strand-paviljoen Noord en Paal 29, en zowel te gebruiken door bezoekers van het naaktstrand als wandelaars rond het uitzichtspunt De Kerf en het midden/zuiden van de Schoorlse Duinen.	Rolstoeltoegankelijk natuur toilet (geen water-, riool- of elektra aansluiting nodig). Kazuba KL2-urn biedt toilet en urinoir. Kazuba KL2-pmr biedt toilet zonder urinoir.	Afhankelijk van het type: €20.000 – 25.000. Dit is inclusief installatie en transportkosten.	Kazuba

De richtlijnen voor het buitengebied zijn om de 5 km langs wandelpaden, om de 25 km langs fietspaden én op alle parkeerplaatsen. De norm voor het centrum is om de 500m een toilet. Verdere onderbouwing aan de hand van parkeerinkomsten, toeristenbelasting en evenementen is na te lezen in bijlage 2.

5. Leasen van een toiletvoorziening

Ook is het mogelijk een toilet te leasen. De gemeente Waalwijk heeft dit overwogen voor een periode van drie tot vijf jaar. Een standaard toilet, niet zelfreinigend, kost jaarlijks minimaal €25.000. Dit bedrag is exclusief de kosten voor planning, vergunningen, toiletpapier, onderhoud en schoonmaak. Voor een luxer, zelfreinigend model bedragen de leasekosten ongeveer €45.000 per jaar.

6. Seizoensgebonden toiletten

Naast de verschillende leveranciers van vaste toiletvoorzieningen, is het ook mogelijk om tijdens piekmomenten in kerngebieden, zoals het drukke zomerseizoen, tijdelijke toiletten te realiseren. De opties variëren van eenvoudige dixies tot luxe toiletcontainers. Diverse organisaties bieden deze tijdelijke oplossingen aan, waarbij de mogelijkheden kunnen worden afgestemd op de specifieke behoeften. Deze toiletten worden meestal op huurbasis afgenomen, waarbij de prijs afhankelijk is van de huurperiode, het type voorziening en de duur van de voorgenomen huur. Door de diverse mogelijkheden die deze toiletvoorzieningen bieden, kunnen de prijzen van deze units sterk variëren.

Kosten voor beheer en onderhoud

Naast de aanschafkosten die verschillen per soort toiletunit, variëren ook de jaarlijkse kosten die gemeenten rekenen voor het beheer en onderhoud van toiletten. De gemeente Amsterdam trekt hier jaarlijks €10.000 voor uit, terwijl Rotterdam en Utrecht uitgaan van €20.000 op jaarbasis. Waalwijk rekent voor de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten €12.000 en voor schoonmaak en wc-papier maandelijks tussen de €80 en €120.

6.2 Communicatie en vindbaarheid

In de gehele gemeente Bergen (zowel in de kernen als bij de stranden) is het zaak om de vindbaarheid van de openbare en opengestelde toiletten te verbeteren. Communicatie speelt hierbij een sleutelrol.

- Een eerste stap is het verbeteren van de bewegwijzering in de openbare ruimte. Zo kunnen er toiletsymbolen worden toegevoegd aan de bestaande bewegwijzering richting de plekken waar een opengesteld of openbaar toilet is. Dit geldt voor zowel de kernen, stranden als de natuurgebieden.
- Ook kan er een sticker uitgegeven worden welke ondernemers met een opengesteld toilet bij hun entree kunnen plakken. De eerste sticker kan uitgereikt worden door de wethouder als aftrap van een gezamenlijke inspanning gemeente - ondernemers/BIZvereniging om meer ondernemers te enthousiasmeren hun toilet beschikbaar te stellen voor passanten
- De online vindbaarheid kan verbeterd worden door als gemeente deel te nemen aan de HogeNood-app. Via deze veel gebruikte app kunnen locaties van openbare en opengestelde toiletten (met aanvullende informatie) geraadpleegd worden. De gemeente kan zelf de informatie actualiseren en feedback van bezoekers inzien. Het gebruiken van de HogeNood-app gaat gepaard met abonnementsgeld per jaar en de app vraagt om een tijdsinvestering voor het bijhouden van de informatie. Aanvullend op de inzet van de gemeente in deze app kunnen ook ondernemers gestimuleerd worden om hun toiletvoorziening te registreren in de HogeNood-app.
- Via de gemeentelijke website kan een overzicht gecreëerd worden met hierop alle openbare en openstelde toiletten. Ook deze optie vraagt om een tijdsinvestering voor het bijhouden van de informatie. Wanneer de gemeente besluit deel te nemen aan de HogeNood-app is verwijzing op de gemeentelijke website ook een mogelijkheid.

- Er kan via andere on- en offline kanalen actief gecommuniceerd worden over de aanwezigheid van openbare en opengestelde toiletten. Deze informatievoorziening kan gekoppeld worden aan communicatie over toegankelijkheid, gastvrijheid of tijdens evenementen. Zo kan Stichting Hart van Noord-Holland (marketingorganisatie voor de regio met Alkmaar, Bergen, Egmond, Schoorl en Castricum) aandacht besteden aan de openbare toiletten in haar communicatie-uitingen.

6.3 Samenwerking

De gemeente Bergen wil een toegankelijke, gastvrije gemeente zijn. Om dit nog verder vorm en inhoud te geven moet het aantal openbare en opengestelde, toegankelijke toiletvoorzieningen omhoog. Dit kan de gemeente niet alleen, samenwerking is van essentieel belang.

Aanbevolen wordt om:

- Samen met de lokale horeca- en retailondernemers en de besturen van de ondernemersverenigingen en de Bedrijfsinvesteringszones te ondernemers te informeren en te motiveren om hun toiletvoorziening ook open te stellen voor passanten en niet-klanten.
- Het onderwerp 'toiletvoorzieningen en gastvrije gemeente Bergen' op de agenda te zetten van het overleg met het BIZ-bestuur en de besturen van andere ondernemers- en winkeliersverenigingen. Jaarlijks kan het onderwerp ook worden besproken met alle besturen gezamenlijk tijdens een Breed Economisch Overleg Bergen.
- Met ondernemers in gesprek te gaan die zelf hebben aangegeven hun toiletvoorziening open te willen stellen voor niet-klanten. En met die ondernemers die als gewenste extra locatie genoemd werden door de deelnemers aan het Rondetafelgesprek en de respondenten van de inwoners/bezoekersenquête.
- Een pilot te starten samen met ca. 10 ondernemers van strandpaviljoens en/of horeca- en retailzaken (gevestigd op 'strategische' plekken, in het buitengebied, dicht bij een natuurgebied of in het kernwinkelgebied, bij belangrijke aankomst- en vertrekpunten, bij parkeer- en OV-voorzieningen of bij knooppunten van recreatieve wandel- en fietsroutes). De gemeente kan deze 10 ondernemers gedurende een proefperiode van een jaar in ruil voor het actief openstellen van hun toilet voor niet-klanten een kleine vergoeding te geven. Na dat jaar wordt er geëvalueerd wat de effecten zijn, of afspraken bijgesteld moeten worden en of de vergoeding ook het volgend jaar nog van kracht is. Stel dat de gemeente elke deelnemer €85,- per maand vergoed oftewel €1.020 per jaar. Dan betekent dit bij 10 deelnemers een totale gemeentelijke bijdrage voor dit pilotjaar van €10.200,- exclusief btw. Communicatie is hierbij van essentieel belang, gezien precedentwerking naar andere ondernemers die geen gemeentelijke vergoeding krijgen, maar wel hun toiletvoorziening openstellen.
- Toiletvoorzieningen raken, ongeacht locatie, openbaar of opengesteld in gemeentelijke gebouwen veel afdelingen binnen het gemeentehuis. Denk alleen al aan openbare ruimte en beheer, verkeer en vervoer, economische zaken, sociaal domein en vrijetijdseconomie. Het is belangrijk om bij een dergelijk afdelingsoverstijgend onderwerp één aanspreek- en informatiepunt binnen de gemeentelijke organisatie te benoemen. De afdeling Economische Zaken kan hier een prominente(re) rol in spelen. Bij deze persoon komt alle informatie m.b.t. de toiletvoorzieningen samen, zowel uitvoerend als beleidsmatig. Het is aan te bevelen een bedrijfscontactfunctionaris van economische zaken te benoemen tot deze centrale persoon, gezien de vele contacten met het lokale bedrijfsleven en het lokale netwerk. Deze persoon onderhoudt ook de contacten met de organisatie van de HogeNood-app, coördineert jaarlijkse evaluaties en aanscherpingen van gemeentelijk beleid t.a.v. toiletvoorzieningen.

- Het overleg tussen de contactambtenaar van de gemeente (meestal bedrijfscontactfunctionaris afdeling Economische Zaken, zie hierboven) en de centrummanager(s) waar nodig te intensiveren. De centrummanager is op de hoogte van de wensen en behoeften van de ondernemers, kent de uitdagingen van het kernwinkelgebied, en weet dus waar het knelt als het gaat om gastvrijheid en de behoefte aan (toilet)voorzieningen.
- De samenwerking met Stichting Hart van Noord-Holland te intensiveren en structureel meerdere keren per jaar in te plannen. Toiletvoorzieningen worden dan een integraal onderdeel binnen de uitwerking van de recent opgeleverde toeristische visie en het concept gastvrije gemeente Bergen. Stichting Hart van Noord-Holland weet als geen ander wat wensen en behoeften zijn van bezoekers, kent bezoekersaantallen en –concentratiepunten. Ze kunnen bovendien een belangrijke rol spelen bij de communicatie over de openbare en de opengestelde toiletten via hun eigen communicatiekanalen en socials. Klik op de link of scan de QR-code voor de volledige visie Toerisme en Recreatie van de gemeente Bergen (NH).
- Om de werkgroep Inclusie agenda Bergen en andere belangengroepen direct van het begin af aan mee te laten denken met de locatie en de aankleding van de toiletvoorzieningen. Dit creëert draagvlak en voorkomt bovendien onnodige investeringen en teleurstellingen als de aangebrachte voorzieningen achteraf toch niet toereikend blijken te zijn.



6.4 Overige aanbevelingen

Verankering in gemeentelijk beleid en deelname HogeNood-app

- Onderzoek door de Toiletalliantie heeft aangetoond dat verankering van de nut en noodzaak van voldoende, toegankelijke toiletten in het gemeentelijk beleid, in combinatie met de deelname aan de HogeNood-app, direct meer aanmeldingen van opengestelde toiletten oplevert. Dit resulteert automatisch ook in een hogere score op de Toiletranglijst en meer pr- en communicatiemogelijkheden voor de gemeente.
- Stel een toiletbeleid op dat gericht op een combinatie van toegankelijke, openbare en opengestelde toiletten.

Inventarisatie subsidieregelingen

- Voor het realiseren van meer openbare toiletten en daarmee een meer gastvrije gemeente is een grote investering nodig. Hoewel de gemeente hierin keuzes moet maken, zijn er mogelijkheden om de kosten te verlichten. Zo zijn er diverse subsidies waarbinnen het toevoegen van toiletvoorzieningen mogelijk passend is. De centrale contactpersoon toiletvoorzieningen zou een rol kunnen spelen bij de inventarisatie van de subsidiemogelijkheden en ook het indienen van een subsidieverzoek. .

6.5 Ambtelijk proces vergunningsaanvraag en besluit Omgevingsrecht Planologische Afwijking

Ambtelijk proces vergunningsaanvraag en bestemmingsplanwijziging

Wanneer een aanvrager een formele aanvraag indient voor het plaatsen van een toiletunit, wordt deze aanvraag binnen een wettelijke behandeltermijn van maximaal 8 weken behandeld. Gedurende deze periode kan de gemeente aanvullende informatie opvragen, wat tot een verruiming van de behandeltermijn kan leiden. De mate van deze verruiming is afhankelijk van de complexiteit van de benodigde aanvullingen en wordt in overleg met de aanvrager vastgesteld.

Indien de gemeente van mening is dat meer tijd nodig is om de aanvraag te behandelen, kan de behandeltermijn eenmalig met maximaal 6 weken worden verlengd. Ook kan de behandeling worden opgeschort, mits de aanvrager hiermee instemt. Dit betekent dat de behandeltermijn tijdelijk wordt gepauzeerd, wat van invloed is op de totale duur van het proces.

Besluit Omgevingsrecht Planologische Afwijking

In sommige gevallen kan de mogelijke plaatsing van een toiletunit afwijken van het geldende bestemmingsplan. In dat geval wordt er een Besluit Omgevingsrecht Planologische Afwijking (BOPA) toegepast. Er zijn twee soorten BOPA-procedures:

- Lichte BOPA: Deze procedure kan binnen de reguliere behandeltermijn van 8 weken (of de verruimde termijn) worden afgehandeld.
- Reguliere of uitgebreide BOPA: Voor complexe afwijkingen geldt een uitgebreidere procedure, die een langere behandeltermijn kan vergen. De behandeltermijn is hierbij afhankelijk van de grootte van de afwijking in het bestemmingsplan en de daarvoor benodigde onderzoeken.

Colofon

Titel	Onderzoek openbare en opengestelde toiletvoorzieningen gemeente Bergen (NH)
Datum	1 augustus 2024
Teksten	Stad & Co
Kaarten	Gemeente Bergen (NH) en Stad & Co
Vormgeving	Stad & Co

Amsterdam

Wibautstraat 131D
1091 GL Amsterdam

info@stadenco.nl
www.stadenco.nl
085 - 080 66 72

Eindhoven

Lichttoren 32
5611 BJ Eindhoven

Utrecht

Catharijnesingel 47
3511 CG Utrecht

BTW NL854672515B01
IBAN NL10 TRIO 0198067747
KVK 62130307



Bijlage 1: doorlopen onderzoeksproces



Bijlage 2: leveranciers en kosten

Er zijn verschillende soorten, typen en maten toiletvoorzieningen beschikbaar. Afhankelijk van de behoefte en de omgeving kan de locatie worden bepaald en de mogelijkheden worden gekozen. Daarmee variëren de kosten van de verschillende toiletten ook sterk. Factoren zoals het type toilet, de locatie, de bestaande voorzieningen en de benodigde aanvullende werkzaamheden spelen hierbij een rol. Dit maakt het moeilijk om een algemene kostenindicatie te geven. Sommige leveranciers van toiletvoorzieningen installeren toiletten op bestaande locaties en streven naar winst. Het idee is dat zij meer winst maken door deze toiletten schoon te houden. Omdat veel van deze bedrijven niet kostendekkend zijn met alleen een bijdrage van klanten, moet de gemeente jaarlijks een vaste bijdrage leveren.

De kosten variëren tussen €10.000 en €20.000 per jaar. Voorbeelden van deze toiletvoorzieningen zijn:

- 2theLoo: Wat in 2011 begon als een innovatieve toiletwinkel in Amsterdam, is uitgegroeid tot de marktleider in het bieden van schoen en aangename openbare toiletten. Inmiddels heeft 2theLoo ongeveer 175 locaties in 8 landen en werken zij samen met verschillende partijen in de publieke ruimte. Door het gebruik van A-merken en besparingstechnologieën verhogen zij de functionaliteit en wordt de ecologische impact verlaagd. Ook deze leverancier biedt zowel een volledig toiletconcept als een op zich zelfstandig voorziening. De Standalone optie is modulair waardoor de mogelijkheid tot aanvullingen bestaat.

Wanneer wordt gekozen voor een vrijstaand toilet dat gedurende (een deel van) de dag publiek toegankelijk is, is het kostenplaatje anders opgebouwd. Vaak zijn dit toiletten die gemakkelijk te vinden zijn op straat en zijn er opties beschikbaar voor zowel mannen, vrouwen als mindervaliden. Daarnaast bieden diverse leveranciers ook de mogelijkheid om de toiletvoorzieningen te combineren met andere publieksfuncties, zoals een geldautomaat of kiosk. Voor dergelijke voorzieningen zijn hygiëne en netheid essentieel. Hiervoor kan worden gekozen tussen een schoonmaak- en onderhoudsploeg, al dan niet van de leverancier, of een zelfreinigend toilet. Veelal biedt de leverancier van de voorziening schoonmaak en onderhoud als aanvullend pakket aan bij de realisatie van de toiletunit. De kosten kunnen variëren van €30.000 voor een minimaal ontwerp tot €90.000 voor de luxere, zelfreinigende units. Deze kosten kunnen verder oplopen door extra opties zoals schoonmaak en onderhoud, aansluiting op elektriciteit en water, en vergunningaanvragen. Voorbeelden van leveranciers van dergelijke toiletten zijn:

- One Hundred Restrooms: Sinds 2017 biedt One Hundred Restrooms verschillende oplossingen voor openbare toiletvoorzieningen op drukbezochte locaties zoals winkelcentra, waaronder de Mobile Comfort Hub, het ONE HUNDRED Smart Solutions-pakket en het Full Restroom Concept. De Mobile Comfort Hub lijkt het beste te passen bij de gemeente Bergen. Deze mobiele toiletvoorziening is ideaal voor drukbezochte gebieden met tijdelijke piekmomenten, zoals kustplaatsen. Onderhoud is gedigitaliseerd, en er wordt gebruik gemaakt van hoogwaardige materialen, contactloze oplossingen en voortdurende reiniging om veiligheid en hygiëne te waarborgen. Het modulaire ontwerp biedt bovendien de mogelijkheid om meerdere containers te combineren om zo ruimte te optimaliseren.

- Sanitronics: sanitronics is ontstaan uit frustratie voor onhygiënische toiletsystemen. Al meer dan 20 jaar focust Sanitronics op vandalismebestendigheid, duurzaamheid, comfort en hygiëne en levert verschillende toilet technologieën. De drie opties die zij bieden zijn The Revolving Toilet, de automatische en de Automated Public Toilet. Elk van deze opties is voorzien van aanraakvrije elementen en is zelfreinigend of wordt gereinigd door de leverancier. Daarnaast biedt het bedrijf ook mobiele units aan met The Revolving Toilet.
- Pop-up toilet company: Pop-up Toilet Company is wereldwijd toonaangevend op het gebied van publieke toiletvoorzieningen, met een reputatie voor innovatieve oplossingen zoals de Urilift en inschuifbare toiletten. Sinds 1989 ontwikkelt het bedrijf sanitaire voorzieningen die nauwkeurig zijn afgestemd op klantbehoeften en locatie. Hun assortiment omvat zelfreinigende, verzinkbare, tijdelijke en permanente toiletten, waarbij ook het onderhoud en de schoonmaak zijn gegarandeerd. Duurzaamheid speelt een sleutelrol in hun aanpak, met een sterke focus op het verminderen van CO₂-uitstoot en afval.
- Kazuba: Kazuba levert innovatieve toiletten die geen water, elektriciteit of chemicaliën nodig hebben, gebruikmakend van zon en wind voor een duurzame afvalverwerking. Vaste stoffen worden gescheiden van vloeistoffen en door de luchtstroom en zon gedroogd en verdampt. Deze toiletten zijn geurloos, onderhoudsvriendelijk en robuust. Ze zijn onder andere geschikt voor openbare parken, campings, sportfaciliteiten en komen in twee modellen: KL1, klein en lichtgewicht, en KL2, met een modern ontwerp en flexibele opties. Beide modellen zijn ontworpen om te weerstaan aan extreme weersomstandigheden en intensief gebruik. De Maag Lever Darmstichting gebruikt het type KL2 op verschillende locaties in het buitengebied en in natuurgebieden en heeft daar positieve ervaringen mee.

Seizoensgebonden toiletten

Naast de verschillende leveranciers van vaste toiletvoorzieningen, is het ook mogelijk om tijdens piekmomenten in kerngebieden, zoals het drukke zomerseizoen, tijdelijke toiletten te realiseren. De opties variëren van eenvoudige dixies tot luxe toiletcontainers. Diverse organisaties bieden deze tijdelijke oplossingen aan, waarbij de mogelijkheden kunnen worden afgestemd op de specifieke behoeften. Deze toiletten worden meestal op huurbasis afgenomen, waarbij de prijs afhankelijk is van de huurperiode, het type voorziening en de duur van de voorgenomen huur. Door de diverse mogelijkheden die deze toiletvoorzieningen bieden, kunnen de prijzen van deze units sterk variëren.

Bijlage 3: Overzicht openbare en

opengestelde toiletten gemeente Bergen*

Bergen

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
1	Restaurant Duinvermaak	Breelaan 132	Dagelijks van 09.00 – 22.00	
2	Binnenhof Fysiotherapie	Binnenhof 6	Ma t/m vrij van 09.00 – 17.00	
3	Bibliotheek	Dreef 22	Ma t/m zat van 11.00 – 18.00	
4	Museum Kranenburgh	Hoflaan 26	Di t/m zo van 10.30 – 17.00	
5	Esso	Bergerweg 55-57	Dagelijks van 06.00 - 00.00	
6	Bistro ElVi	Oude Prinsweg 29	Dagelijks van 15.00 - 00.00	
7	Hotel Breeburg	Breelaan 22	Dagelijks van 8.00 - 20.00	
8	Hotel Heerlijkheid	Breelaan 24	Dagelijks van 8.00 - 20.00	
9	Hotel van Renenpark	Breelaan 26	Dagelijks van 8.00 - 20.00	
10	Hotel Joli	Ruïnelaan 15	Dagelijks van 8.00 - 20.00	
11	De Taverne	Karel de Grotelaan 1	Dagelijks van 15.00 - 02.00	

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
12	Restaurant Julies Bergen	Breelaan 6	Dagelijks van 09.30 – 00.00	
13	Blooming Hotel	Duinweg 5	Dagelijks van 07.00 - 23.00	
14	Gasterij 't Woud	Herenweg 95	Di t/m zo van 11.00 – 22.00	
15	Ladypapa	Breelaan 5	Dagelijks van 09.30 – 00.00	
16	Sportcentrum de Beeck	Molenweidjtje 2	Ma, di, wo, vrij: 07.00 – 21.00 uur Do: 09.00 – 18.00 uur Za: 13.00 – 15.00 uur Zo: 09.00 – 15.00 uur	Invalidetoilet aanwezig
17	Café-Restaurant Het huis met de Pilaren	Raadhuisstraat 10	Dagelijks van 09.00 – 01.00	
18	Buurtcentrum T & O	Jaap Veldheerhof 1	Dagelijks van 10.00 – 13.00	
19	Wonder's eten en drinken	Breelaan 11	Dagelijks van 9.30 - 23.00	Invalidetoilet aanwezig
20	Fabels Eten & Drinken	Oude Prinsweg 9	Dagelijks van 9.30 - 00.00	Rolstoelvriendelijk
21	Eetcafé De Lamoraal	Oude Prinsweg 7	Di t/m zon van 15.00 - 23.30	
22	Wijksteunpunt Bergen	Binnenhof 9-11	Ma t/m vrij van 9.00 - 12.00	
23	Ruïnekerk	Raadhuisstraat 1	-	
24	Cafe d'Alderliefste	Karel de Grotelaan 1A	Dagelijks van 15.00 - 23.00	
25	Eetcafé De Lamoraal	Oude Prinsweg 7	Di, wo, do, vrij: 15.00 – 23.30 Za, zo: 12.00 – 23.30 uur	

Bergen aan Zee

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
1	Strandpaviljoen Blonde	Strand 9	Dagelijks van 10.00 - 20.00	
2	Strandpaviljoen Noord	C.F. Zeiler Boulevard 3	Dagelijks van 09.00 – 22.00 uur	
3	Schaapskooi, bezoekerscentrum de Duinheide	Zeeweg 2	Woe, za, zon van 10.00 - 18.00	Rolstoelvriendelijk
4	Strandpaviljoen Zuid	Strand 10	Dagelijks van 10.00 - 21.00	

Egmond aan Zee

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
1	Ontmoetingscentrum PostaanZee	Voorstraat 82A	Ma t/m vrij 09.30 - 16.30	Rolstoelvriendelijk
2	Restaurant van Speijk	Westeinde 1	Dagelijks 10.00 - 00.00	Rolstoelvriendelijk
3	Hotel Zuiderduin	Zeeweg 52	Dagelijks	Rolstoelvriendelijk
4	Backyard Beach House	Kennedyboulevard 592	Dagelijks 10.00 - 18.00	
5	Angelo's	Pompplein 3	Wo t/m zo: 12.00 - 21.30	
6	Nautilus aan Zee	Strand Egmond aan Zee 10	Dagelijks: 09.00 - 22.00	
7	Vis aan Zee	Voorstraat 156	Dagelijks: 09.30 - 22.00	

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
8	Grand-Café Restaurant Het Wapen van Egmond	Voorstraat 150-154	Vrij t/m wo: 09.30 - 00.00	
9	Backyard Surf Shop	Voorstraat 102	Ma t/m za : 10.00 - 17.30 Zo: 12.00 - 17.00	
10	Backyard Beach House	Dokter Hellboulevard		
11	Strandpaviljoen Bad Egmond	Westeinde 7	Wo t/m ma: 10.00 - 22.00	
12	Strandpaviljoen Bad Zuid	Strand 9		Rolstoelvriendelijk
13	Evi Beach Egmond aan Zee	Strand Egmond aan Zee 2	Ma: 10.00 - 18.00 Di, vrij, za: 10.00 - 20.00 Wo, do, zo: 10.00 - 19.00	
14	Pompadour Ontbijt- & Lunchroom	Voorstraat 9	Wo t/m ma: 08.00 - 17.00	
15	Paviljoen de Zeester Bad Noord	Boulevard Noord	Dagelijks: 10.00 - 22.00	
16	Sporthal De Watertoern Egmond aan Zee	Watertorenweg	Ma t/m vrij: 09.00 - 21.00 Weekend: 09.00 - 17.30	

Egmond-Binnen

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
1	Restaurant Hump Soigné	Sint Adelbertusweg 31	Do t/m zo: 10.00 - 17.00	
2	Restaurant Nieuw Westert	Oude Schulpweg 18	Dagelijks: 09.00 - 22.00	Rolstoelvriendelijk
3	Strandpaviljoen Zilverzand	Strand 2	Dagelijks: 09.30 - 20.00	
4	Dorpshuis de Schulp	Visweg 45	Ma t/m vrij: 10.00 - 16.00	

Egmond aan den Hoef

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
1	Albert Heijn Egmond aan den Hoef	Nieuwe Egmonderstraatweg 11	Dagelijks: 08.00 - 22.00	
2	Total Energies Egmond	Heilooër Zeeweg 25	Dagelijks: 08.00 - 21.00	
3	Dorpshuis Hanswijk	Hanswijk 1	Ma t/m vrij: 08.00 - 21.00	
4	Huys Egmont	Slotweg 46	Wo t/m zo: 13.00 - 16.00	
5	Proeflocaal Sancti Adelberti	Slotweg 42		

Schoorl

	Locatie	Adres	Openingstijden (globaal)	Opmerking
1	Buitencentrum Schoorlse Duinen	Oorsprongweg 1	Dagelijks: 10.00 - 17.00	
2	Texaco	Damweg 1	Dagelijks: 07.00 - 21.00	
3	Restaurant 't Trefpunt	Laanweg 2	Dagelijks: 11.00 - 22.00	
4	Strandpaviljoen Struin	Heereweg 407	Dagelijks: 10.00 - 22.00	Rolstoelvriendelijk
5	Beach Restaurant Prince George	Camperduin 10	Dagelijks: 10.00 - 22.00	Rolstoelvriendelijk
6	Dorpcentrum De Blinkerd	Heereweg 150	Ma t/m vrij: 09.00 - 00.00 Weekend: 09.00 - 18.00	Rolstoelvriendelijk
7	Hoog Duinen	Heereweg 169		
8	Bospaviljoen de Berenkuil	Schoorlse Zeeweg 2	Di t/m zo: 09.30 - 17.00	

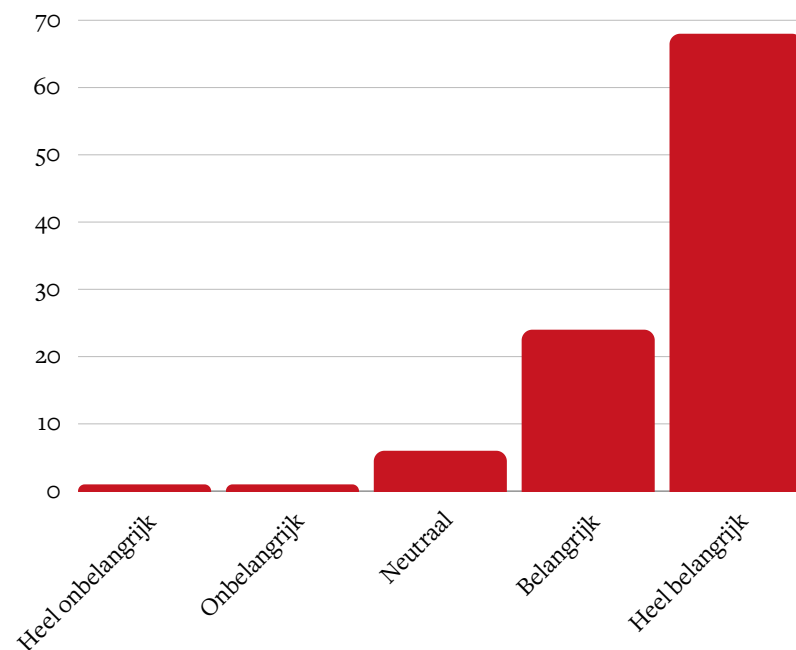
* Dit is een overzicht van geverifieerde openbare en opengestelde toiletten per kern, gebaseerd op de resultaten van de enquête onder inwoners, bezoekers en ondernemers, aangevuld met de uitkomsten van het rondetafelgesprek.

Bijlage 4: Enquête resultaten

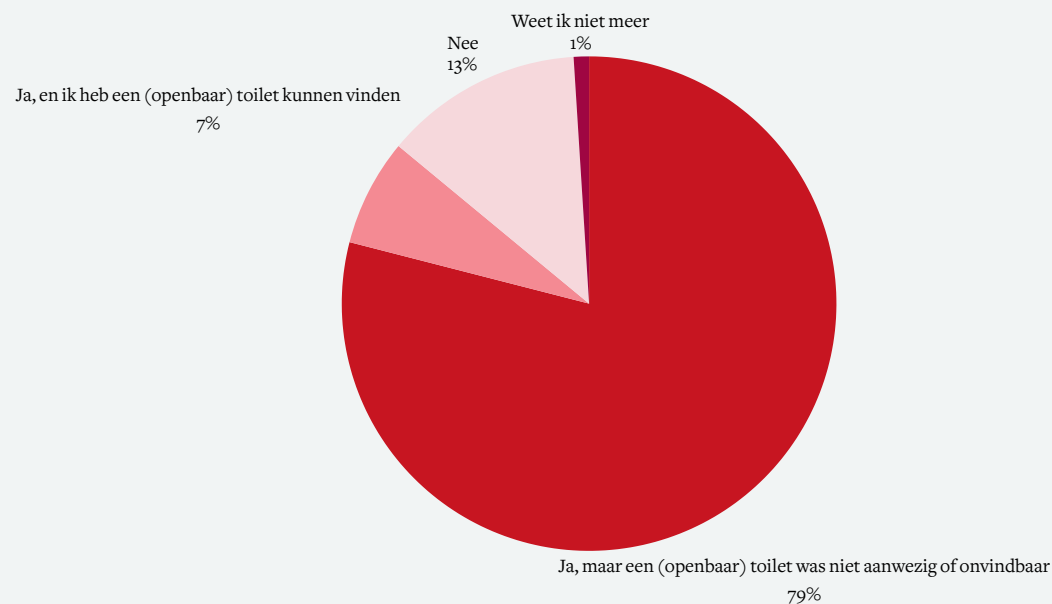
Enquêteresultaten bewoners en bezoekers

De enquête voor inwoners en bezoekers is door 699 respondenten ingevuld. Hieronder volgen uit deze enquête de belangrijkste resultaten.

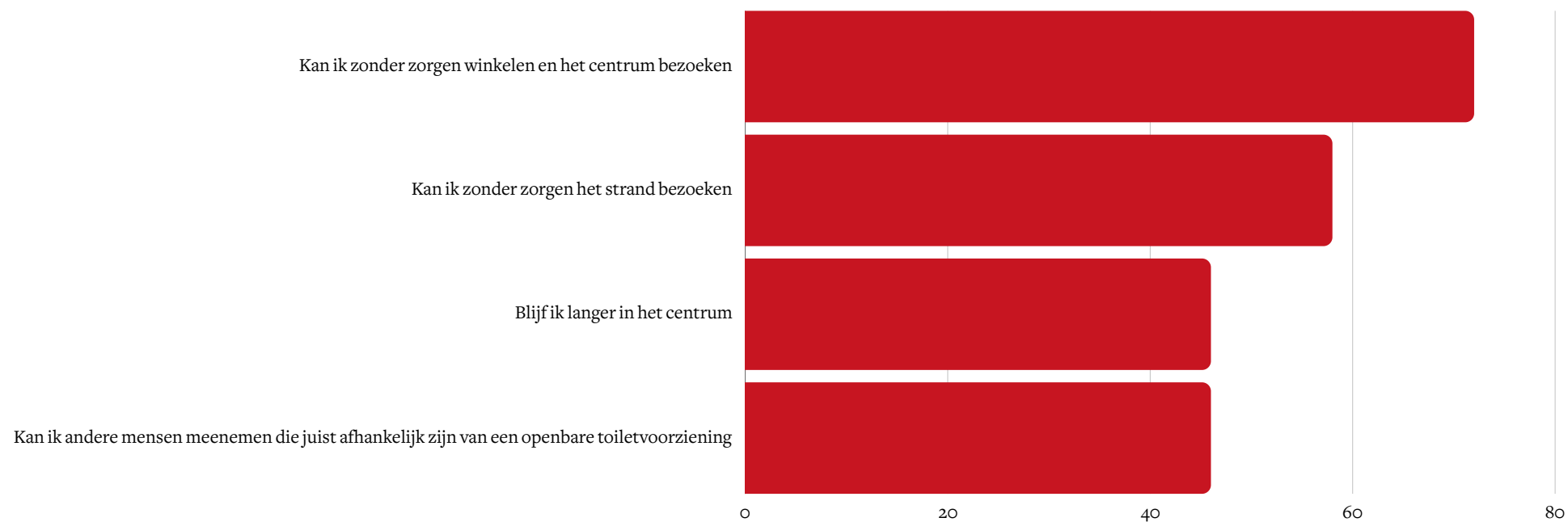
Hoe belangrijk is voor u de aanwezigheid van een openbaar toilet? (resultaten in %)



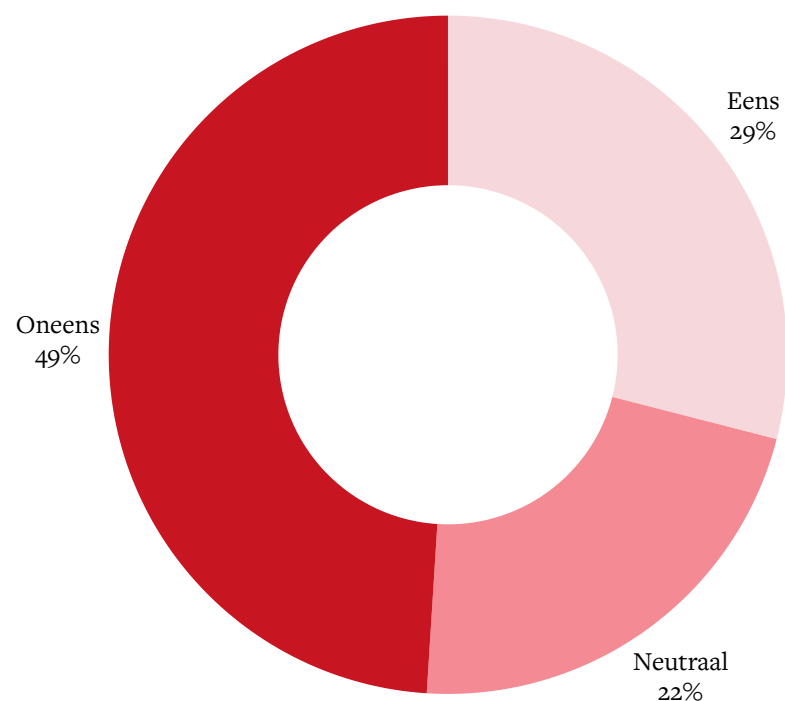
Heeft u weleens een (openbaar) toilet nodig gehad gedurende uw bezoek?



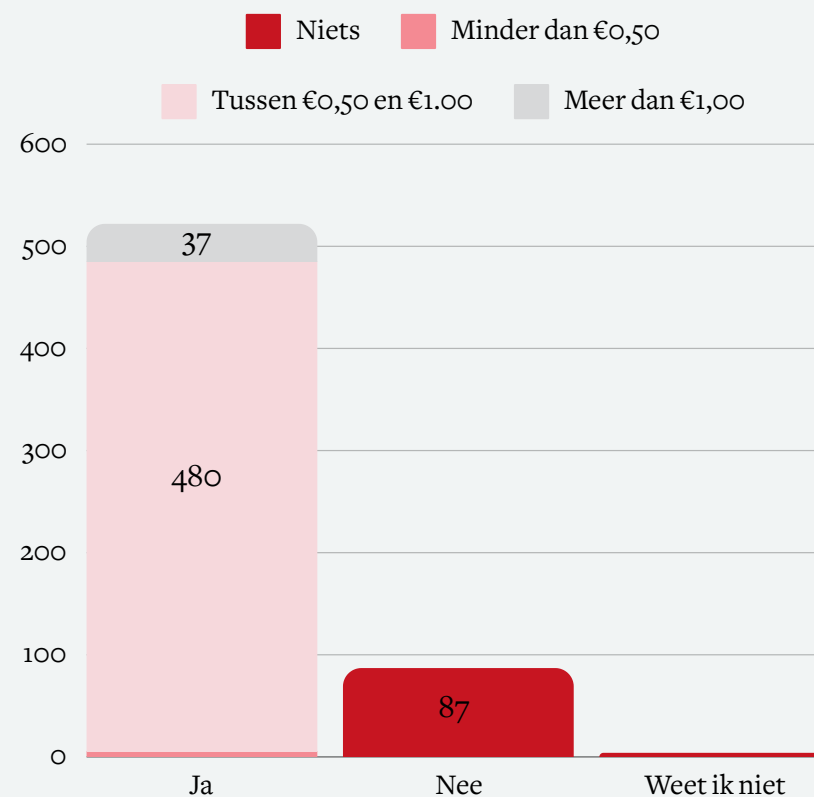
Als er meer openbare toiletten zijn in de centrumgebieden en bij de strandopgangen van de gemeente Bergen, dan:
(resultaten in %)



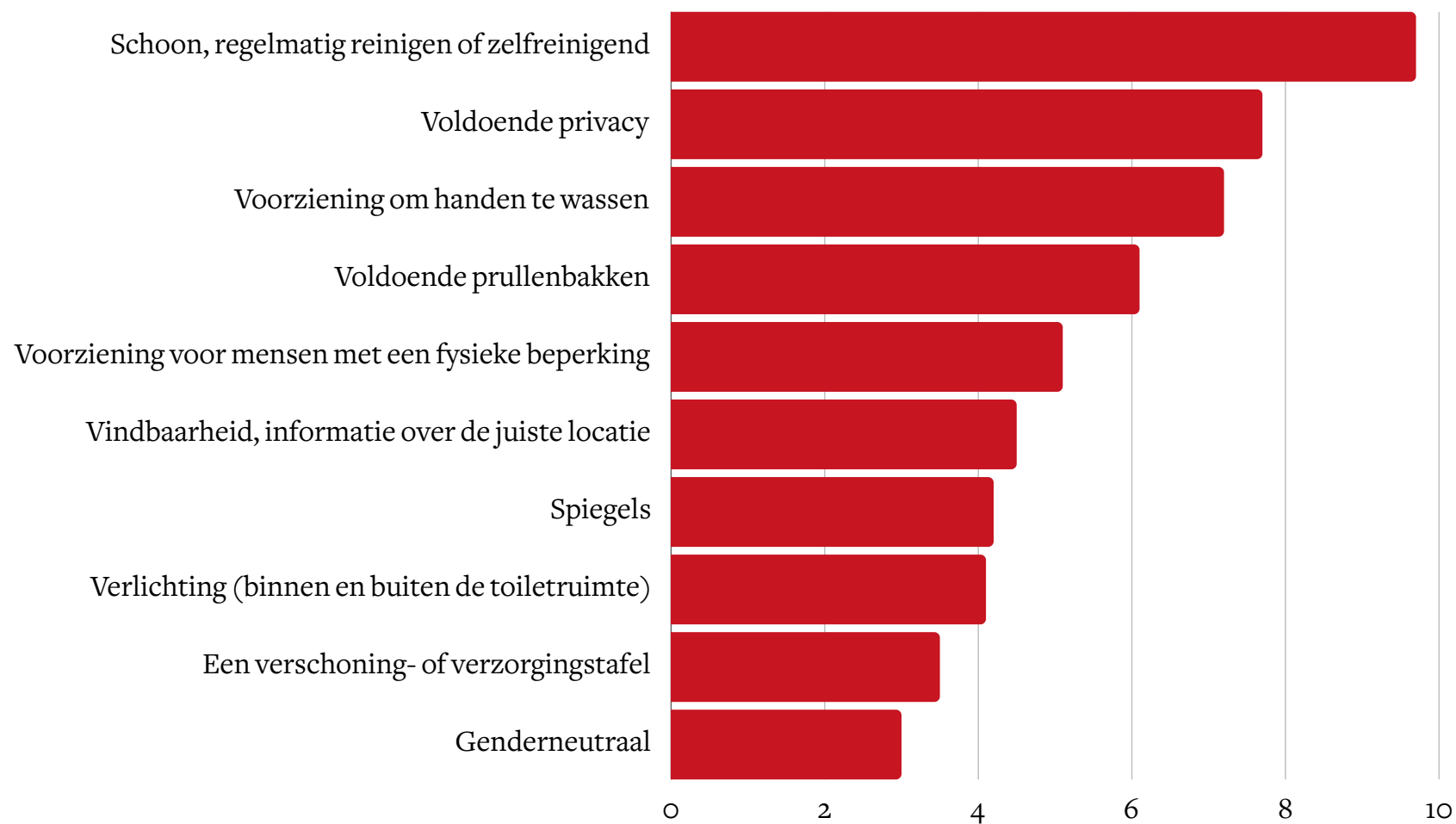
Stelling: Ondernemers in de gemeente Bergen moeten hun toilet openstellen voor een breder publiek (niet eigen gasten).



Bent u bereid een vergoeding te betalen voor het gebruik van een openbaar toilet? En zo ja, hoeveel? (antwoorden in aantal respondenten)



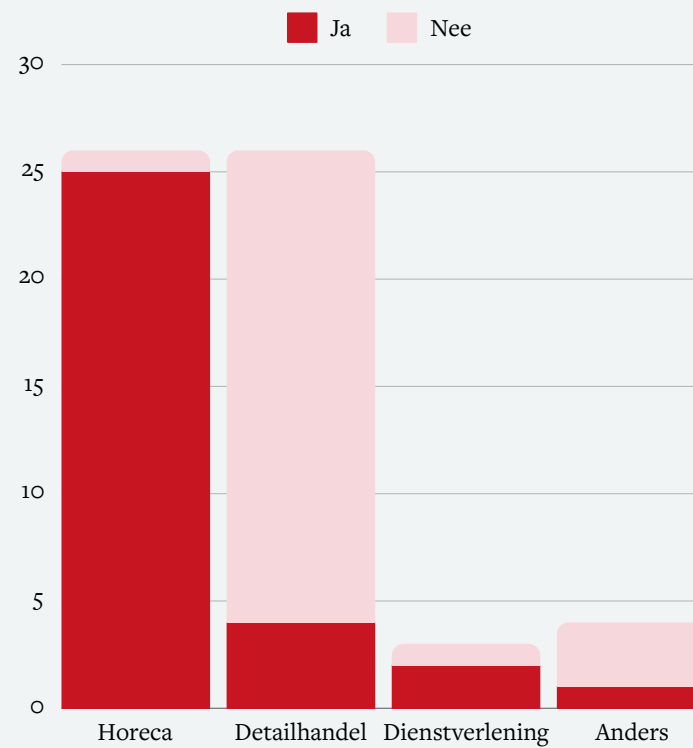
Waar moet een goede openbare toiletruimte volgens u aan voldoen?
(Score op een schaal van 1 tot 10)



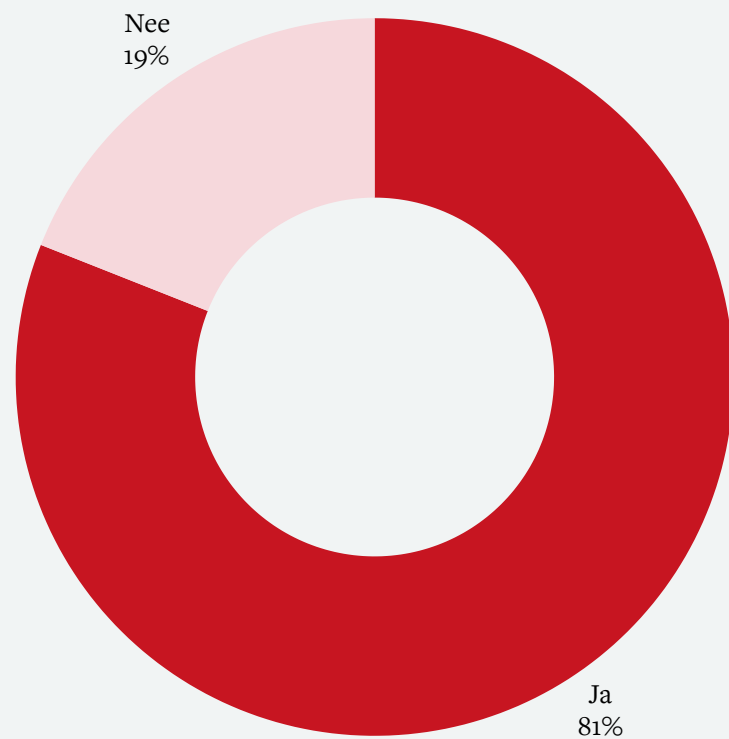
Enquêteresultaten ondernemers

De ondernemersenquête is door 60 respondenten ingevuld. Hierna volgen van deze enquête de belangrijkste resultaten:

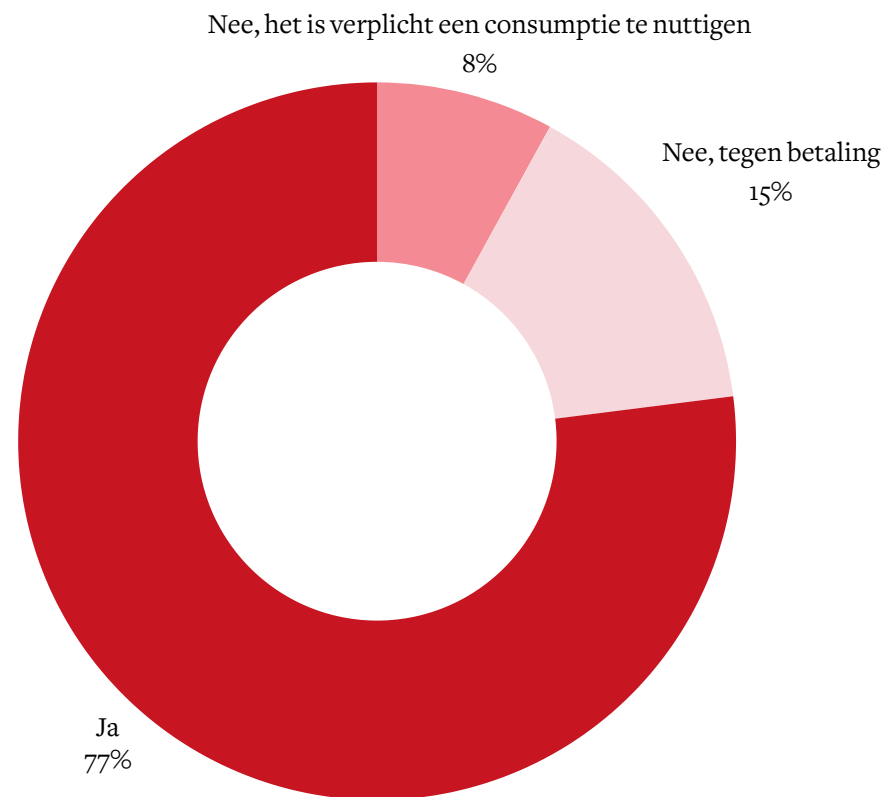
Beschikt uw onderneming over één of meerdere toiletvoorzieningen voor klanten/gasten?
(resultaten in %)



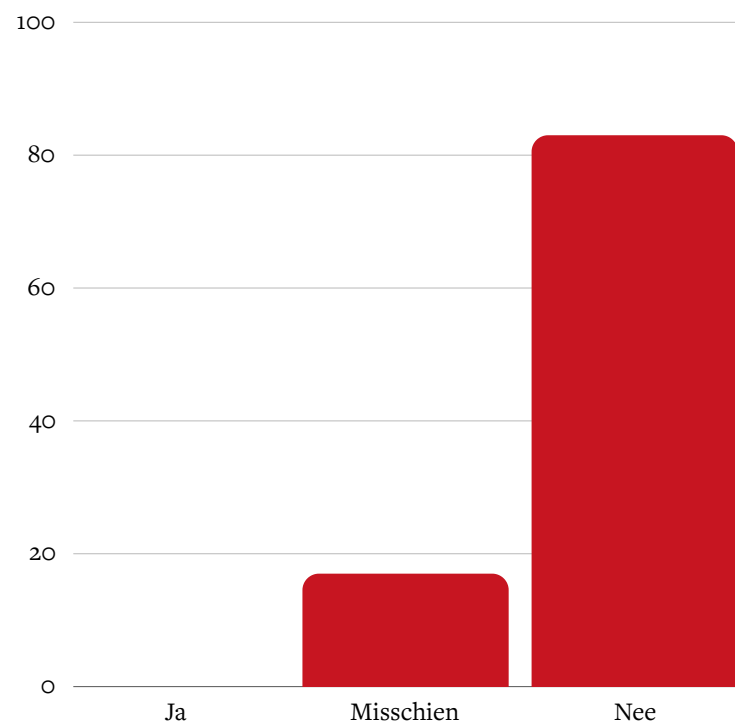
Is uw toiletvoorziening publiek beschikbaar voor iedereen? dus niet alleen voor uw eigen gasten?
(resultaten in %)



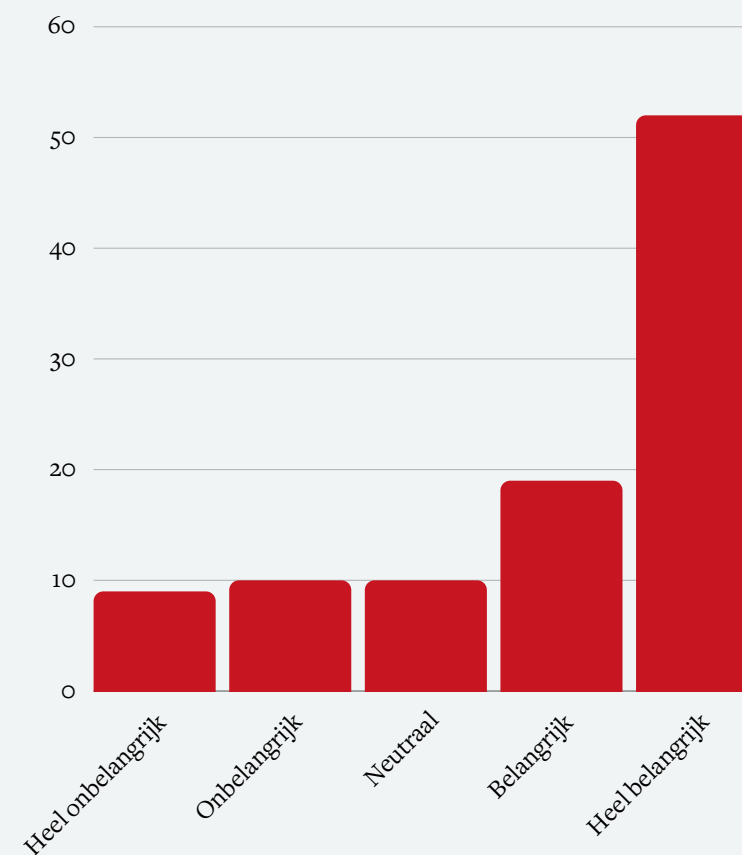
Is het toiletgebruik gratis, ook voor mensen die niet bij uw onderneming te gast zijn?
(resultaten in %)



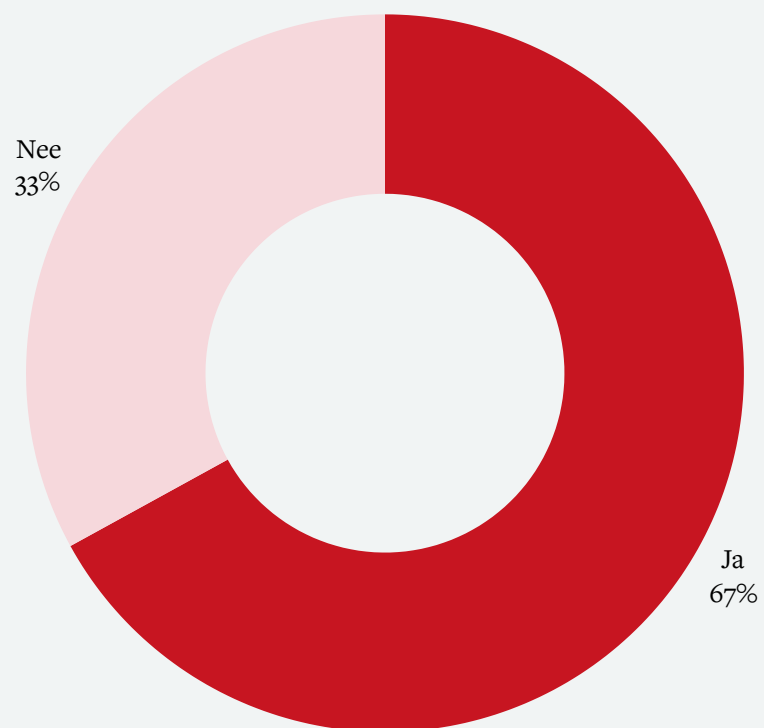
Bent u bereid om uw eigen toiletvoorziening beschikbaar te stellen voor publiek gebruik?
(Reactie van ondernemers die hun toiletten niet openstellen)



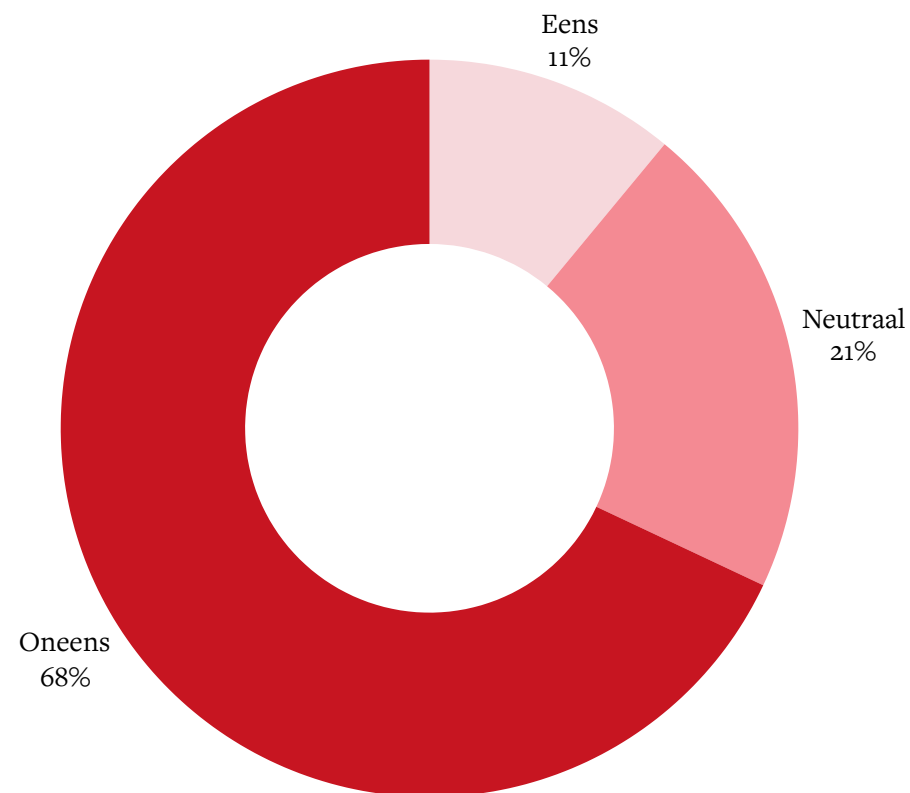
Hoe belangrijk is voor u de aanwezigheid van een openbaar toilet? (resultaten in %)



**Ontbreken er volgens u nog openbare
toiletvoorzieningen in de gemeente Bergen?**



**Stelling: Ondernemers in de gemeente
Bergen moeten hun toilet openstellen voor
een breder publiek (niet eigen gasten)**



Bijlage 5: Klic-meldingen

De bijgevoegde kaarten bieden een overzicht van de ondergrondse kabels en leidingen van de gekozen zoekgebieden. Deze kaarten zijn van belang bij het uitvoeren van graafwerkzaamheden voor het eventuele plaatsen van een openbare toiletunit. Ze geven informatie over de ligging van datatransportleidingen, gasleidingen, elektriciteitskabels, rioolleidingen en waterleidingen. Deze informatie vormt een eerste inzicht in de aspecten waarmee rekening moet worden gehouden bij het kiezen van geschikte locaties.

Hoewel de kaarten een belangrijk uitgangspunt zijn, is aanvullend onderzoek noodzakelijk om te bepalen wat de exacte mogelijkheden zijn voor het plaatsen van een toiletunit op de geselecteerde locaties. Dit onderzoek moet in kaart brengen wat de invloed van de werkzaamheden zou zijn op het kabel- en leidingwerk en welke extra tijd, werkzaamheden en kosten dit mogelijk met zich mee zou brengen.

Klic-meldingen Bergen



datatransport	KL1011
datatransport	KL1040
datatransport	KL1051
datatransport	KL1119
datatransport	KL1479
gas lage druk	KL1040
laagspanning	GM0373
laagspanning	KL1040
middenspanning	KL1040
hoog over/onderdruk	GM0373
riool vrijval	GM0373
water	KL1100

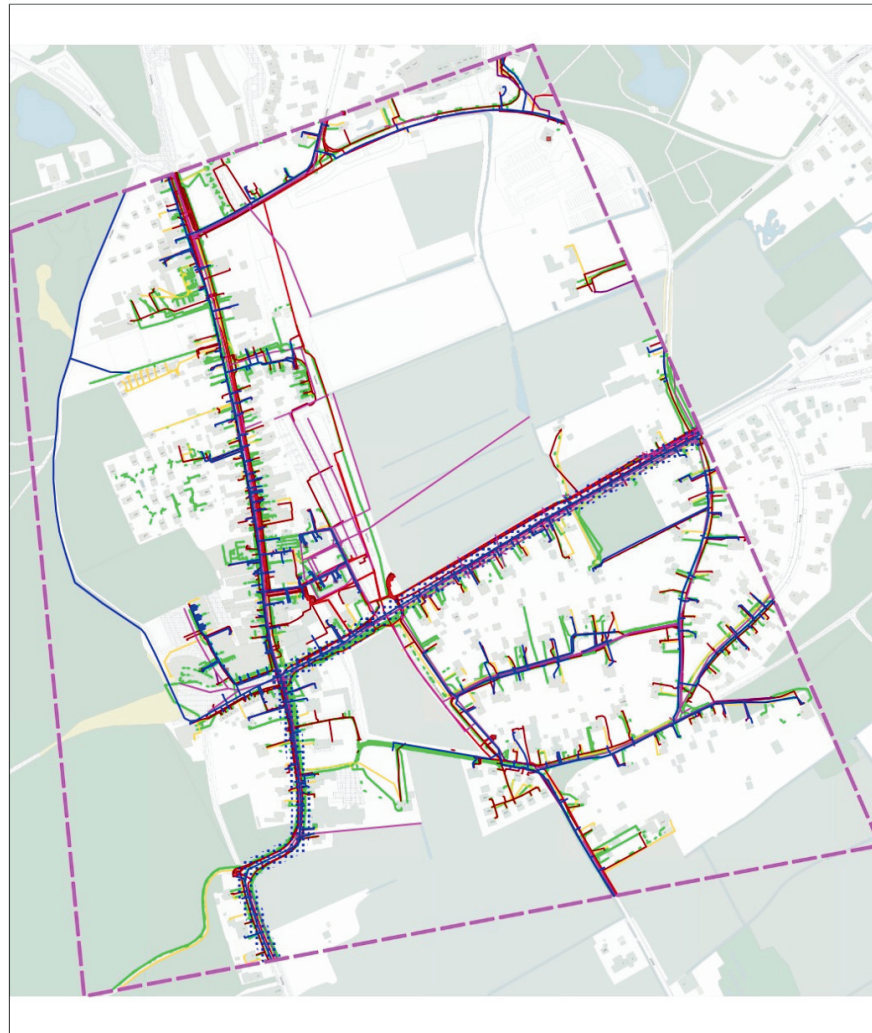


data transport	KL1011	data transport	KL1051	data transport	KL1089	data transport	KL1111	data transport	KL1119	data transport	KL1479	gas hoge druk	KL1040	gas lage druk	KL1040	laagspanning	GM0373	laagspanning	KL1040	laagspanning	KL1089	middenspanning	KL1040	overlig	KL1774	toel overloofende druk	GM0373	toel vrijval	GM0373	water	KL1100
----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	---------------	--------	---------------	--------	--------------	--------	--------------	--------	--------------	--------	----------------	--------	---------	--------	------------------------	--------	--------------	--------	-------	--------



Klic-meldingen Schoolr

datatransport KL1011	datatransport KL1049	datatransport KL1051	datatransport KL1119	datatransport KL1479	gas lage druk KL1040	laagspanning KL1040	middenspanning KL1040	rool over/onderdruk GM0373	rool vrijval GM0373	water KL1100
-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	------------------------	--------------------------	-------------------------------	------------------------	-----------------



0 127 254 meter

linksonder: X: 107.848,0 Y: 523.615,0
rechtsboven: X: 108.753,0 Y: 524.604,0